

PIK LII, Ч. 9

ВЕРЕСЕНЬ — 1996 — SEPTEMBER

No. 9, VOL. LII

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК LII,

ВЕРЕСЕНЬ

Ч. 9

Виходить раз у місяць
видає

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — **Ірена Чабан**
Редактор англо-української частини — **Тамара Стадниченко**
Мовний редактор — **Роман Юревич**

Редакційна консультантка — **Олегія**

Анна Кравчук — Голова Союзу Українок Америки
Марта Богачевська-Хом'як

Любов Волинець

Анна-Галія Горбач

Іванна Рожанковська

Ярослава Рубель (з уряду) пресова референтка
Головної Управи

Адреса редакції: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Адміністратор — **Наталія Дума**

Річна передплата в США

Для членів СУ ..... \$ 25.00

Для інших переплатників ..... \$ 30.00

Поодинокі численні ..... \$ 3.00

В країнах поза межами США ..... US \$ 40.00

ЗМІСТ

Марта Богачевська Хом'як. Літо п'ятиліття	1
Новообрані почесні членки СУА	2
Семінари XXIV Конвенції Союзу Українок Америки	5
Резолюції XXIV Конвенції Союзу Українок Америки	9
Вісті з Централі.	11
Анна-Галія Горбач. Книжка, присвячена Вірі Свенціцькій	12
Софія Майданська. В дорозі до себе	13
Our Life	
Report of Marta Jarosewich — Ecology Chair	17
Marta Tarnawsky. Lesia Ukrainka in the Ukrainian Diaspora	18
Report of UNWLA Branch 98	20
Honorary UNWLA members Mary Dushnyk and Stephanie Wochok	21
Marta Bohachevsky Chomiak. Culture Corner	23
Христя Навроцька. Наше харчування	25
Іванна Мачай. Окружний з'їзд Нью-Йоркської Округи СУА	26
Нам пишуть	27
Пожертви	28
Загальні збори відділів	33
Нашим дітям	34
Посмертні згадки	36

На обкладинці: **Опанас Заливаха. Три грації. Полотно, олія. 1992. Із збірки Ірини і Ярослава Куровицьких.**
On the cover: **Opanas Zalyvakha. Three Graces. Oil on canvas. 1992. From the collection of Iryna and Yaroslav Kurovytsky.**

OUR LIFE

VOL. LII

SEPTEMBER

No. 9

Published by

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.
Non-profit organization

Founders of the Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — **Irena Chaban**

English Editor — **Tamara Stadnychenko**

Ukrainian Language consultant — **Roman Yurevych**

Contributing Editors:

Anna Krawczuk — UNWLA Inc. President

Martha Bohachevsky Chomiak

Anna-Halla Horbach

Iwanna Rozankowskyj

Jaroslawa Rubel — UNWLA Inc. Press Chair

Lubow Wolynets

Editorial Office: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Tel.: (212) 674-5508 Fax: (212) 254-2672

Business administrator: **Natalia Duma**

Annual subscription in the USA for UNWLA members .. \$ 25.00

Annual subscription in the USA for other subscribers ... \$ 30.00.

Annual subscription in countries other .....

than USA ..... \$40.00 US currency.

Single copy ..... \$ 3.00

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів, статей. Будемо вдячні, коли пресові референтки та дописувачі будуть дотримуватися цієї засади.

Редакція не приймає матеріалів, не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та виправляти мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає за домовленям, тел.: (212) 674-5508. Fax: (212) 254-2672

Адреса: "Our Life", 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue, New York, NY. 10003
ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to
"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 1996 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Printed in USA by Computoprint Corporation
35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011
Tel.: (201) 772-2166 Fax: (201) 772-1963

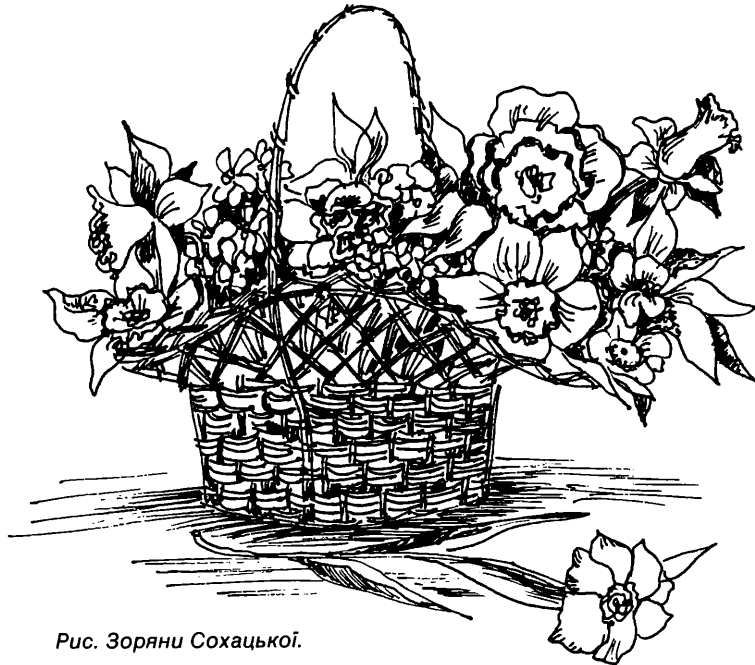

Рис. Зоряни Сохацької.

ЛІТО П'ЯТИЛІТТЯ

П'ять років тому я писала про буйне літо України, про ці розкішні, хоч нестійкі рослини, що ввійшли у нашу свідомість як символ краси України — мак, калина, тополя, волошка, мальва. Зима цього року в Україні була люта — сніги, морози, безперервна студінь. Та й весни якось не було — просто після майже нестерпної зими раптом заблагрило і забіліло квітом літо. Знову буйне літо України.

Однак символіка літа вже не та. За п'ять років своєї самостійності в Україні вже не вражає зміна уряду, зміна символіки, самостійність стала звичною і підрастає покоління, що знатиме стільки про сталінізм, що й американські підлітки. Вражає власне наявний доказ докорінних змін у суспільстві. Це не просто вибухла самостійність — "а ми тую червону калину" — це вже у значній мірі, хоч, звичайно, не серед усіх прошарків просякне почуття нормальної самостійності. Це вже зміна в самому суспільстві, не лиш на рівні держави, а на рівні громадськості. Громадськість за п'ять коротких років знаходить себе поза диктованими шорами держави чи партії. Буйне літо України просякло у життя її громадян — поки будують своє життя, самі для себе, вже не буйним квітом, а докорінними змінами.

Це проявляється в кіосках, у крамницях, школах, у розкутості думки, розмови, навіть способу ходу по

вулицях. Бачимо це в громадських організаціях, на конференціях, навіть у пресі та телебаченні. Навіть у популярності подорожів і в тому, що наявно видно, у кого є гроші, а в кого їх немає.

Нарікають, що зростає злочинність — урбаністична, брутальна. Але немає зорганізованої злочинності держави проти своїх громадян, що була нормальним явищем Союзу Радянських Соціалістичних Республік. Є біда, є занепад у способі життя частини населення. Але більшість таки користує з речей, котрих в Союзі не було — звичайне взуття, гарна одіж, вибір їжі. Є більше авт, навколо кожного міста з року в рік виростають муровані приватні дома, вищі з кожним роком, і більш вишукані.

Громадськість організується, держава набирає стійких норм, не порушується толерантність. Україна стає світовою державою. Жінки України говорять своїм голосом, і вже не треба вдаватися виключно до символів краси України, щоб зрозуміти її існування.

Тож відзначмо гідно і цей ювілей самостійності української держави і зросту суспільства України. А жінкам України побажаємо наснаги і витривалості у складних часах зросту нового життя.

Марта Богачевська-Хом'як

Президія XXIV Конвенції Союзу Українок Америки. Зліва: Марія Савчак, Лідія Бурачинська, Анна Кравчук, Ірина Руснак, Наталія Клапичак, Олена Крандакова і Оріся Сушко.

Presidium of the 24th UNWLA Convention. From left: Maria Savchak, Lidia Burachynsky, Anna Krawczuk, Iryna Rusnak, Natalia Klapichak, Olena Krandakova and Orysia Sushko.

НОВООБРАНІ ПОЧЕСНІ ЧЛЕНКИ ССА

ІВАННА ВОВК

Іванна Вовк.

Iwanna Wowk.

Народилася 19 квітня 1917 року у Львові в родині старшого поштового урядника Захарія Кріси і Анни з дому Сенюта. Початкову освіту здобула в школах "Рідної Школи" ім. короля Данила та ім. Тараса Шевченка у Львові. По закінченні сьомої класи здала іспит і була прийнята до Другої державної учительської семінарії. Вже на третьому році семінарії, під час вакацій, я і моя сестра Стефа їздили у підльвівські села, організували дитячі садки і працювали над вихованням дітей дошкільного віку. Тому що за польської влади нам не було легко одержати учи-

тельську працю в Західній Україні, по закінченні учительської семінарії ми продовжували нашу працю у селах Львівського повіту, організували і вели дитячі садки. Тоді я добре пізнала наше село і ще більше його полюбила.

Початок Другої світової війни перервав нашу працю в селах Львівщини. В 1940 р. я одружилася з м'гром Адамом Вовком. Вінчання відбулося у церкві св. П'ятниці у Львові. Чергова зміна окупанта примусила нас покинути рідний край і податися на Захід. По довгих скитаннях, через Мадярщину і Австрію, ми опинилися на Судетах (Чехо-Словаччина). Зразу ж по закінченні війни ми перейшли до Баварії й опинилися у переселенчому таборі у Байройті, а опісля в Регенсбурзі, де народився наш син Ігор-Павло.

У 1949 р. ми приїхали до США, до Коннектикат, а опісля до Клівленду, Огайо. У 1972 р. стала членкою 33-го Відділу ССА ім. Лесі Українки в Пармі, Огайо, а через рік увійшла до Управи Відділу. Чотири роки була скарбничкою, а рівночасно членкою суспільної опіки Відділу. Займалася справами стипендій, яких спочатку було 3, старалася приєднати нових спонзорів і вела необхідну кореспонденцію. Згодом, коли кількість стипендій зросла до 10, створено у Відділі референтуру стипендій. Тоді я звільнилася від обов'язків скарбнички і стала референткою стипендій, обов'язки якої виконую по сьогодні.

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА

*Христя Навроцька.
Chrystia Nawrocka.*

Я народилася 24 жовтня 1917 р. у Фрайштаді, Австрія, в родині д-ра Романа й Ірени з Рибчаків Домбчевських. Тоді мій батько від Союзу Визволення України (Відень) провадив культурно-освітню працю в таборі українських полонених з російської армії. Будучи одиначкою, я залюбки прислуховувалася до оповідань старших про їхню працю для українського народу.

Батько відкрив адвокатську канцелярію в Миколаєві коло Львова, де я закінчила народну школу. Опісля ми переїхали до Стрия, де я закінчила гімназію. В обох місцевостях мої батьки присвятилися громадській праці. 5 жовтня 1939 р. на донос українця, члена КПЗУ, мого батька заарештувало НКВД, його засудили на 8 років і вивезли на Сибір, звідки не повернувся. Такий удар важко забути, ще й тому, що годі простити донощикам-українцям.

Переїхавши до Львова, я закінчила кооперативно-економічні курси і працювала книговодом. У Мюнхені закінчила 2 роки фармації.

До Пласту належала від десятого року життя. Після приїзду до ЗСА я включилася в пластовий сеніорат та працювала у виховній ділянці, займаючи різні пости — до голови Виховного сектора КПС включно. Моєю улюбленою працею були вишколи юнацьких виховників, для яких я видавала бюлетень "Інформатор", за що признано мені перше пл. відзначення св. Юрія в золоті.

До СУА я вступила в 1954 р., коли зорганізовано 64-ий Відділ, в якому я була членкою Управи на різних постах і головою протягом десяти років. Нале-

жала до малої групи членок, які відтворили історичні одяги українки і з показами я їздила до багатьох місцевостей ЗСА і Канади.

В Окружній Управі Нью-Йорку була я скарбничкою (1958—59), культурно-освітньою і пресовою референткою, членкою контрольної комісії. В Головній Управі СУА — пресовою референткою (1973—74 і 1990—93), заступницею голови (1975—81). На тому пості я відповідала за зв'язок з Окружною Управою і заступала Екзекутиву на окружних з'їздах, на яких старалася приєднати молодих пластунок до праці в СУА, кажучи, що мені приналежність до обох організацій не перешкоджає, бо завданням Пласту є виховання громадянина.

Входила я до Екзекутиви УККА (1975—80) і до Управи СФУЖО. Брала участь у всіх Конгресах СФУЖО. Тепер займаю пост голови Статуткової комісії і є заступницею представниці СФУЖО до НДЖО при ООН. Як заступниця голови Світової Комісії Року Української Дитини, за яку я виконувала обов'язки, брала участь у сесіях ЮНІЦЕФ. У громаді я є членкою Українського Музею, Патріярхального Товариства. Була секретаркою Метрополітального Комітету для відзначення 1000-ліття Християнства в Україні. Як згадано вище, видавала "Інформатор" для пластових виховників, дописувала до "Пластової Ватри". Писала оповідання, дописи до "Нашого Життя", "Свободи", "Українки в Світі", "Нашого Голосу", "Краянки" (Ужгород). В "Нашому Житті" редагую сторінку "Наше харчування". Давніше подавала практичні поради і "Золоті думки". Була членкою редколегії "Нашого Життя", тепер — "Українки в Світі" і "Краянки".

Всю свою громадську працю присвячую пам'яті моєї мами, яка навчила мене працювати для інших.

*Зліва: Маруся Бек, Христя Навроцька, Лідія Колодчин.
From left: Marusia Beck, Chrystia Nawrocka, Lidia Kolodchin.*

УЛЯНА СТАРОСОЛЬСЬКА

(ЛІТЕРАТУРНИЙ ПСЕВДОНІМ — УЛЯНА ЛЮБОВИЧ)

Народилася і росла у Львові. Мати — Дарія з Шухевичів — піаністка, викладачка Музичного Інституту ім. М. Лисенка. Батько д-р Володимир Старосольський — правник, соціолог, професор університету в Кам'янці-Подільському, Відні і Празі, адвокат-оборонець політичних в'язнів у Львові.

Початкову і середню освіту здобула у Львові. Іспит зрілості склала в гімназії "Рідна Школа" УПТ. Диплом магістра одержала у Познанському університеті (відділ права), студії економічно-політичні. Рівночасно закінчила Вищі Курси Журналістики.

Після студій працювала у Львові в редакції журналу "Нова Хата", згодом, не покидаючи співпраці з журналом, — в редакції господарсько-кооперативного журналу. Редагувала з братом Юрієм, а згодом сама, журнал "На сліді" — по суті пластовий (Пласт був тоді нелегальний).

Восени 1939 р., після приходу Червоної Армії, батька, д-ра В. Старосольського, запросили викладати на юридичний факультет Львівського університету. В грудні там же його заарештували, а в лютому 1940 р. засудили. 13 квітня 1940 р. матір Дарію, брата Ігоря та Уляну вивезли в Казахстан, у Семіпалатинську область, де Уляна працювала в колгоспі, волочила кіньми та волами, виготовляла "саман" (цеглу) і кизяк та працювала на інших фізичних роботах. Згодом стала книговодом.

Мати Дарія померла 28 березня 1941 р. Батька, незважаючи на амністію, не звільнили і він помер 25 лютого 1942 р. Брата Ігоря мобілізували в трудову армію. Залишилася Уляна сама. В 1946 р. їй вдалося переїхати в Польщу.

В 1967 р. на запрошення брата Юрія переїхала до США. Працювала в банку і Католицькій Акції. На пропозицію Лідії Бурачинської дописувала до "Нашого Життя". Від травня 1972 до травня 1984 року та від січня 1987 до лютого 1990 року була редактором "Нашого Життя". Крім редакційних, друкувала статті про визначні особистості та події, мистецтво, культуру тощо.

Рівночасно була активна в різних ділянках праці СУА. Очолювала декілька років Комітет Фонду ім. Ковалевих. Була ініціатором та підготувала разом із СУЖА зустріч українських журналісток Америки до 35-ліття "Нашого Життя", напередодні XVIII Конвенції СУА, 28 травня 1978 р. Проводила зорганізований 82-им Відділом СУА гурток зацікавленої літературною творчістю молоді "Молода Муза". Відбувалися літературні вечори, зустрічі з письменниками тощо. Праці членів гуртка друкувалися в "Нашому Житті".

*Уляна Старосольська.
Uliana Starosolska.*

Як членка 64-го Відділу СУА і ОУП "Слово", приготувала і вела літературні вечори, мистецькі виставки. ювілеї визначних осіб тощо.

Була упорядником ряду книжок таких авторів як Зоя Когут, Богдан Нижанківський (Бабай), Валеріян Ревуцький та збірника "Рогатинська земля". Редагувала монографію "Володимир Старосольський", яка вийшла в серії Записок НТШ, ч. 210, в 1991 р. і яку відзначено другою нагородою на конкурсі Фонду ім. Ковалевих.

Заохочена В. Софронівим-Левицьким, писала нариси з пережитого, які друкувалися в "Новому шляху", а згодом, разом з новими нарисами, увійшли в книжку "Розкажу вам про Казахстан" (1969), перевидану авторкою в 1976 р. Книжка одержала другу нагороду з Фонду ім. Івана Франка. Англійський переклад чекає на видавця.

Нариси й оповідання У. Любович друкувалися у збірниках ОУП "Слово", а також в журналах "Промінь", "Нові дні", "Юнак", "Лис Микита", в часописах. Журнал "Сучасність" друкував прозу і включив у ювілейне видання "1961—1985. Вибране" її оповідання "Два образки".

Від ранніх років була активним членом "Пласту", членом ОУП "Слово", членом-кореспондентом НТШ, а від 1984 р. — ПЕН-Клубу. Прийнята до Спілки письменників України.

СЕМІНАРИ ХХІV КОНВЕНЦІЇ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Подаємо короткі інформації про семінари проведені на ХХІV Конвенції СУА, які приготувала пресова референтка Головної Управи СУА Ярослава Рубель. Закінчення в наступному числі.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ СЕМІНАР

*Зліва: Лідія Колодчн, Наталія Даниленко, Тереса Стасюк,
Софія Геврик, Софія Царик.
From left: Lida Kolodchin, Natalia Danylenko, Teresa Stasiuk,
Sophia Hewryk, Sophia Caryk.*

У семінарі взяли участь Л. Колодчин, М. Наваринська, Софія Царик і Софія Геврик. Модератором була Н. Даниленко, організаційна референтка.

У своєму виступі вона підкреслила, що тепер стан членства є незадовільним. Немає відповідних вказівок, як цю справу розв'язати. Уважає, що необхідно організувати курси для організаційних референток з відповідною програмою, що кожна організаційна референтка повинна бути ознайомлена зі своїми обов'язками. Треба старатися виховувати молодше членство при допомозі різних імпрез. Оформити комісію з організаційних референток округ для тіснішої співпраці, як допомога організувати нові відділи тощо.

Л. Колодчин звернула увагу на методи, в який спосіб приєднати нових членок, деякі з них: добре опрацьована програма — це половина успіху; особистий контакт; особисті листи-запрошення стати

членкою СУА; членка СУА приєднує свою дочку, невістку чи приятельку; комп'ютери як засіб приєднання нових членок; інформативно-розвагові зустрічі; місяць інтенсивної акції приєднання нових членок; поміщення дописів про працю округ, відділів та окремих членок в англомовній пресі; записати на відеострічку активності відділів і окремих членок; видавати інформативну літературу, яка коротко, ясно і переконливо вказала б, чому кожна українська жінка повинна належати до СУА; організувати вишкільні курси для організаційних референток.

М. Наваринська подала статистику зменшення членства і вважає причину в тому, що присвячуємо менше часу організаційним справам, головно приєднанню нових членок, а звертаємо більше уваги на інші ділянки. Вина не тільки організаційної референтки, але також і відділів СУА, обов'язком яких повинно бути приєднати бодай дві членки на рік.

ФІНАНСОВИЙ СЕМІНАР

Фінансовий семінар на XXIV Конвенції СУА пройшов дуже успішно і з великим зацікавленням учасниць. Головним завданням було пояснення державних законів до неприбуткових організацій, які включають СУА. Рекомендовано приготувати посібник англійською мовою з інформаціями та вказівками для відділів, що вони не сміють підтримувати інші організації, а працювати тільки в рамках чартеру та статусу СУА в ділянках харитативних, культурних та освіти.

**Таїсса Турянська,
Рома Шуган.**

*Зліва: Рома Шуган, Таїсса Турянська.
From left: Roma Shuhan and Taissa Turiansky.*

ЕКОЛОГІЧНИЙ СЕМІНАР

*Зліва: Сорош Рошан, Христина Дурбак, Ірина Куровицька.
From left: Sorosh Roshan, Chrystyna Durbak, Iryna Kurowyckyj.*

Модератор — Ірина Куровицька. Тема: "Деградація довкілля і вплив на фізично-психічне здоров'я людини". Доповідач: д-р Сорош Рошан — гінеколог. Репрезентує в ООН і UNICEF Міжнародну Раду Жінок та International Health Awareness Network, як заступник і довголітній президент.

З огляду на те, що в квітні цього року вшанували жертви з приводу 10-річчя чорнобильської катастрофи, д-р Рошан подала стан здоров'я дітей і жінок в країнах, де засягнув нуклеарний вибух. Її

твердження були базовані на матеріялах, що знаходяться в бібліотеках ООН.

Доповідач: д-р Христина Дурбак. Після катастрофи розпочала організацію World Information Transfer.

Організація працює, щоб ознайомити уряди і неурядові організації, як забезпечити довкілля. Д-р Христина Дурбак представила справи чорнобильської катастрофи, яка ще й нині має негативний вплив на людей.

СЕМІНАР СТИПЕНДІЙНОЇ АКЦІЇ СУА

Референтка Стипендійної акції Люба Більовщук провела семінар разом зі скарбничкою Стипендійної акції Орісею Яцусь.

У вступному слові референтка подала короткий звіт за останні три роки праці, який вказує на великі успіхи цієї референтури. За останні три роки виплачено 1,816 стипендій на суму 443,143.22 дол. 158 стипендіятів закінчили у цьому часі студії (включно із 46-ма, які закінчили вищі студії з права, медицини, інженерії, агрономії і педагогіки.

Люба Більовщук висловила особливу подяку всім спонсорам, добродіям і жертводавцям, які є основною і рушійною силою Стипендійної акції і її успіхів.

Референтка роздала присутнім делегаткам і гостям Конвенції зразки стипендійних анкет, інформаційних листків і пояснила, як правильно вповняти ці формуляри для успішного і швидкого поалагодження стипендій для аплікантів.

Вив'язалася жвава дискусія, висловлено бажання надати більше стипендій для молоді в Україні. Референтка Стипендійної акції давала вичерпні відповіді на всі запитання.

Крім семінара референтури стипендій, делегатки мали змогу оглянути виставку референтури Стипендійної акції, ознайомитися зі світлинами стипендіятів і їх спонсорів, а також градуантів із шкіл і університетів. За цю виставку референтка Люба Більовщук одержала признання на Конвенції.

Люба Більовщук,
референтка Стипендійної акції
СУА.

*Виставка стипендійної референтури.
Exhibit of the scholarship committee.*

СУСПІЛЬНА ОПІКА

*Зліва: Надія Оранська, Анна Рак, Ірина Руснак.
From left: Nadia Oransky, Anna Rak, Iryna Rusnak.*

Семінар відкрила і провадила Ліда Черник, референтка Суспільної опіки. Вона в першу чергу подякувала своїм співробітницям, які солідно та з посвятою виконували свої обов'язки, а саме: І. Руснак, А. Рак, Н. Оранській і О. Гнатик. Підкреслила, що членки СУА стараються допомагати потребуючим родинам, дітям, сиротам не тільки в Україні, але також у Південній Америці та інших країнах, де заходить потреба.

З приводу 10-ліття чорнобильської трагедії, завдяки жертвеності членок СУА, куплено апарат до дитячої санаторії в Трускавці за 31 тисячу дол.

Каміля Гук і Христя Головчак-Дебаррі передали книжечки "Мальви" для Суспільної опіки, а дохід з продажу призначений на Фонд Чорнобиля СУА. І. Руснак розказала про свою поїздку в Україну і гроші від Суспільної опіки передала потребуючим дітям. Говорила про опіку "бабусь" в Європі і Україні та про налагодження зв'язків з централею СУ в Україні. 11 осередків в Україні розділено на наших 9 округ, але немає точних звітів, як працює цей проєкт.

Інші члени комісії звітували про свою пророблену працю. Вирішено надалі продовжувати корисну працю Суспільної опіки для добра потребуючим в Україні й інших країнах.

Л. Черник висвітлила прозирки з відвідин центрів в Україні, якими опікується Суспільна опіка, а вони промовляли до слухачів краще, ніж слова.

СЕМІНАР ВИХОВНОЇ РЕФЕРЕНТУРИ СУА

Ольга Тритяк, як членка комісії виховної референтури, заступила неprisутню оправдану виховну референтку Ірену Олексюк і представила учасниць виховного семінара, а саме:

1. Ірену Цюк, виховну референтку Окружної Управи Філядельфії, членку 88-го Відділу, яка зреферувала проект під назвою "Запізнаймося (Lets Get Acquainted)". Цей проект еднає шкільних дітей у США зі школярами України. Він започаткований у минулому шкільному році.

2. Лїду Смик, учительку школи св. Івана Хрестителя, голову 75-го Відділу, яка пояснила "наскільки треба чи не треба допомагати своїм дітям".

Ольга Тритяк закликала виховні референтки у відділах організувати у своїх громадах, коли немає відповідної кількості дітей для світлички, так звані "Дитячі зустрічі" у приватних хатах батьків дітей.

Усі згадані теми дуже зацікавили присутніх делегаток і гостей Конвенції, так що відбулася жвава дискусія.

Членка комісії виховної референтури Ольга Тритяк виготовила виставку видань СУА з ділянки ди-

*Виставка виховної референтури.
Exhibit of the education committee.*

тачної літератури за 1952—1995 рр., яка також одержала признання на Конвенції.

Ольга Тритяк,
членка комісії
виховної референтури СУА.

МИСТЕЦЬКО-МУЗЕЙНИЙ СЕМІНАР

*Зліва: Марія Шуст, Люба Фірчук, Юрій Савицький, Ольга Левицька.
From left: Maria Shust, Luba Firczuk, Yuriy Savyckyj, Olha Lewicky.*

У 1976 році Союз Українок Америки заснував Український Музей в Нью-Йорку.

Завдяки праці Союзу Українок Америки і української громади, цього року Музей святкує 20-ліття свого існування. Я закликаю всі відділи і округи відзначити цю річницю влаштуванням імпрез на наш Музей та запрошую всіх на музейний бенкет, який відбудеться в неділю, 20 жовтня цього року в Westbury Hotel в Нью-Йорку.

З нагоди 20-ліття Музею ми сьогодні маємо дуже цікаву програму:

1. Марія Шуст, директор Українського Музею, присвятить своє слово 20-літтю праці Музею.

2. Оля Левицька, заступниця голови Комітету для збирання фондів на новий будинок поінформує про працю Комітету.

3. Архітект Юрій Савицький, партнер фірми Greenfield (Savicki) Torella Architects, P. C. представить архітектурні плани будови нового музейного будинку.

Люба Фірчук,
мистецько-музейна референтка СУА.

Відкриття XXIV Конвенції США. Член комісії Суспільної Опіки Анна Рак вносить на залу прапор Союзу Українок Америки.

Anna Rak with the UNWLA banner at the opening ceremony of the XXIVth Convention.

РЕЗОЛЮЦІЇ XXIV КОНВЕНЦІЇ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

1. З нагоди XXIV Конвенції Союзу Українок Америки Конвенція вітає американський народ на чолі з Президентом.
2. Конвенція вітає Президента України та український народ з його п'ятою річницею незалежності.
3. Конвенція вітає ієрархів українських церков у діаспорі і Україні.
4. Конвенція вітає зорганізоване українське жіноцтво у світі.
5. Відзначаючи сумну 10-ту річницю чорнобильської катастрофи, XXIV Конвенція Союзу Українок

Америци постановила створити референтуру екології, одним із завдань якої буде використовувати усі можливі засоби для усвідомлення населення довкілля про наслідки нуклеарного занецищення.

6. XXIV Конвенції Союзу Українок Америци відзначила 70 років громадської праці Союзу Українок Америци, згадуючи її засновниць, провідниць та все членство. Відтепер приготовляймося до 75-ліття нашої організації в новому столітті — 2000 році.

Конвенція підтримує постанови попередніх конвенцій та доручає:

РЕКОМЕНДАЦІЇ РЕФЕРЕНТУРАМ

ОРГАНІЗАЦІЙНА РЕФЕРЕНТУРА

Відділи:

1. Кожний відділ повинен мати організаційну референтку.
2. Кожний відділ повинен старатися приєднати якнайбільше членок до відділу, або до вільного членства.

Рекомендації для Округ:

1. Проводити організаційні семінари з участю голів, організаційних референток і охочих членок:
  - а. ознайомити членство з історією і Статутом США;
  - б. ознайомитися з працею СФУЖО, СУ та американськими жіночими організаціями.
2. На основі річних звітів відділів доповнювати картотеку відділів і подати їх загальну характеристику.
3. Переглянути всі можливості заснування нових відділів.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА

Приготовляючись до 75-ліття нашої організації, закликаємо членок США:

1. Переглянути і впорядкувати матеріали (архіви) відділів та округ.
2. В міру можливостей провести та зафіксувати розмови зі старшими членками про обставини їхньої праці.
3. Активно допомагати у збиранні матеріалів з історії США.
4. Заплянувати та приготовляти способи відзначення нашого ювілею в громадах конференціями, виставками, вечірками.
5. Поглиблювати знання та зацікавлення наших членок культурою України та життям українського поселення в США.
6. Дарувати американським бібліотекам книжки англійською мовою про Україну і українське питання та каталоги Українського Музею.

РЕФЕРЕНТУРА ЗОВНІШНІХ ЗВ'ЯЗКІВ

1. Членки повинні слідкувати за дією Уряду США, який зобов'язався разом з іншими державами світу допомагати Україні в очищенні наслідків чорнобильського нуклеарного вибуху. Членки повинні писати листи до їхніх конгресменів та сенаторів у цій справі зокрема у перевиборному часі.

2. Активно включатися в американські політичні партії. Наша активність допоможе причинитися до завершення запланованих нами акцій. Продовжувати активну співпрацю з Національною Радою Жінок США та іншими жіночими організаціями тут і в Україні, які мають такі самі цілі. Спільні акції є запорукою успіху.

3. Нав'язувати зв'язки зі засобами масової інформації на місцевому рівні та ознайомлювати їх з нашими діями та працею, а також повідомляти про Україну.

РЕФЕРЕНТУРА МИСТЕЦТВА І МУЗЕЮ

Підтримуючи резолюції минулих конвенцій, доручаємо:

1. З нагоди 20-ліття існування Українського Музею в Нью-Йорку, яке припадає в 1996 році, всі відділи і округи повинні відзначити цю річницю влаштуванням імпрез на Фонд Перебудови Музею.

ВИХОВНА РЕФЕРЕНТУРА

1. У виховній ділянці дотримуватися всіх резолюцій, які були прийняті на попередніх конвенціях.

2. Закликаємо виховних референток та голів відділів домагатися від місцевих шкільних урядів перевірити, чи всі шкільні підручники включили дані про історичні зміни, себто назви новостворених держав колишнього ССРСР, а особливо України.

РЕФЕРЕНТУРА СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

1. Підтримувати фонди суспільної опіки.

2. Продовжувати допомогу українським потребуючим родинам, головно дітям-сиротам і старшим людям в Україні та інших країнах.

3. Звернути особливу увагу на допомогу старшим, самотнім потребуючим особам, зокрема членам СУА.

4. Координувати допомогу суспільної опіки СУА та розподілювати її відповідно до потреб.

ПРЕСОВА РЕФЕРЕНТУРА

1. Посилити зв'язок з референтками округ і відділів через влаштування міжокружних конференцій.

2. Заохочувати пресових референток до праці поширення інформації про активність СУА через подавання відомости до преси.

РЕФЕРЕНТУРА СТИПЕНДІЙ СУА

1. Продовжувати виконувати резолюції і рекомендації попередніх конвенцій.

2. Опрацювати плян більшої допомоги студентам в Україні.

РЕФЕРЕНТУРА ЕКОЛОГІЇ

1. З нагоди конференції ЮНІСЕФ (UNICEF) при Організації Об'єднаних Націй, звернутися до них з вимогою, щоб не забували про дітей Чорнобиля.

2. Як неурядова організація (NGO), ми повинні включитися в наші місцеві, стейтові і державні акції, які стосуються занечищення довкілля.

3. Постійно користуватися підручниками та матеріалами для навчання дітей про збереження довкілля, починаючи від наших світличок.

ФІНАНСОВА КОМІСІЯ

Рекомендації:

1. Виготовити вказівки у справах фінансів СУА англійською мовою для кращого зрозуміння вимог державного податкового агентства (IRS).

2. Влаштувати міжокружні фінансові конференції.

ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Підтримати попередні резолюції, щоб окремі референтки в порозумінні з головами округ влаштували міжокружні або округні конференції.

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

*Зліва: Алберт Гор, Анна Кравчук, Білл Клінтон.
June 14, 1996 — The White House Celebration of Ethnic America V.P. Albert Gore, Anna Krawczuk, the President — Bill Clinton.*

● 9 червня 1996 р. — Відбулися річні загальні збори Українського Музею в Нью-Йорку. Екзекутива СУА вітає новообраного голову УМ проф. Івана Лучечка та усіх членів Управи і адміністрації Українського Музею. Як перша заступниця голови УМ Анна Кравчук провадила зборами до передачі голові панові, Почесні Голові СУА, Є. Івашкові. Надано почесне членство Українського Музею Іванні Рожанковській — засновниці УМ.

● 9 червня 1996 р. — Окружний з'їзд СУА у Філядельфії. Екзекутиву репрезентувала вільна членка Екзекутиви СУА Марія Пазуняк.

● 10 червня 1996 р. — Окружний з'їзд СУА у місті Нью-Йорку. Представником від Екзекутиви СУА була заступниця голови Ольга Тритяк.

● 12 червня 1996 р. — на запрошення посла України до США, д-ра Юрія Щербака відбулися засідання у справі відзначення 5-ої річниці незалежності України, на які були запрошені провідники українських американських організацій. Союз Українок Америки репрезентували Ірина Куровицька та Марта Хом'як.

● 14 червня 1996 р. — на запрошення Президента Білла Клінтона голова СУА Анна Кравчук брала участь на бріфінгу у Білому Домі, в якому брали участь понад 200 представників різних етнічних груп США. Це вперше, що відзначено етнічні угруповання

та надано признання за їхній вклад до мозаїки американського народу. У своєму слові Президент згадав, що член його адміністрації Меленне Вервір була відзначена своєю українською етнічною групою. Прощаючись із Президентом та Віцепрезидентом, Анна Кравчук подякувала Президентові за цю згадку.

● 22 червня 1996 р. — відбулися перші поконвенційні засідання Екзекутиви СУА, на котрі були запрошені усі референтки СУА.

● 27 червня 1996 р. — На засіданні Коаліції Виклику Чорнобиля '96 в Нью-Йорку брали участь голова Анна Кравчук та заступниця Ірина Куровицька.

● Серпень. — Референтки СУА Лідія Черник та Люба Більовчук відбудуть подорож в Україну у справах суспільної опіки та стипендій. Суспільна Опіка СУА закупила другу з ряду медичну апаратуру — ультразвуковий апарат для прослідження внутрішніх органів — для дитячої санаторії "Джерело" у м. Трускавці. Референтка Стипендій СУА відбуде ряд зустрічей із стипендіятами СУА та особами, які їх рекомендують Стипендійній Акції СУА.

● 19—20 жовтня 1996 р. — відбудуться річні загальні збори Головної Управи СУА.

● 20 жовтня 1996 р. — 20ий ювілей Українського Музею в Нью-Йорку.

● 26—27 жовтня 1996 р. — річні наради СФУЖО.

КНИЖКА, ПРИСВЯЧЕНА ВІРИ СВЕНЦІЦЬКІЙ

1995 р. у львівському видавництві "Стрім" появилася невелика за обсягом (144 стор.), але багата змістом монографія, присвячена мистецтво- та музеєзнавцеві Вірі Свенціцькій (1913—1995), — "Віра Свенціцька — життя, посвячене музеєві". Зібрала матеріал та упорядкувала його Лідія Коць-Григорчук. Появилася видання за ухвалою Вищої Ради Національного Музею.

Віра Свенціцька, старша дочка довголітнього кустоса та директора Національного Музею у Львові, відомого науковця та дослідника Іларіона Свенціцького, якому ще 1905 р. Митрополит Андрей Шептицький передав керівництво заложеним тоді Національним Музеєм, який 1912 року перейшов у нове приміщення на вул. Драгоманова, 42. Від 1939 до 1991 р. офіційна назва музею була Державний Музей українського мистецтва, у незалежній Україні повернуто йому давню назву Національний Музей.

Віра Свенціцька належить до тих львівських представниць українського жіноцтва, що віддали свої знання, уміння та сили дослідкам і збереженню українських культурних скарбів у важкі роки, коли советський режим всяким способом старався стерти з лиця землі сліди української культурної та національної самобутності. У вступному нарисі "Життя і праця Віри Свенціцької" Лідія Коць-Григорчук висвітлює нелегкий життєвий шлях Віри Свенціцької, що в 1930-их роках була арештована польською владою, а в часи Советського Союзу пройшла від 1948 до 1956 р. сибірські табори. Як науковець сконцентрувалася над мистецтвознавчою та музейно-організаторською працею. В своєму трудолюбному житті скерувала як мистецтвознавець свої зацікавлення на вивченні та аналізі західноукраїнського іконопису XIV—XVIII ст. В цій, до неї ще майже недослідженій ділянці залишила глибокий та тривкий слід. В Україні вона відома як дослідниця українського малярства, авторка монографії про маляра Івана Рутковича та його жовківську школу, важливих частин збірних мистецтвознавчих видань, організаторка виставок, упорядниця та авторка каталогів тощо. Фонди музею були впродовж 50-ти років під постійною загрозою, і Віра Свенціцька неодноразово апелювала до впливових культурних діячів у Львові

та Києві не допустити до їх спустошення.

Упорядник видання Лідія Коць-Григорчук за фахом філолог, працювала довгі роки в Музеї з Вірою Свенціцькою, помагала відчитувати староукраїнські розписи на іконах, щоб встановлювати їх походження, час створення та приналежність до різних іконографічних шкіл західноукраїнських центрів. Вице-згаданий нарис містить у примітках немало цікавого бібліографічного матеріалу, віддзеркалює активну науково-публіцистичну діяльність Віри Свенціцької, що невтомно інформувала в наукових та популярних виданнях про висліди своїх дослідів і тим знайомила також мистецтвознавчі кола центральної України з давнім західноукраїнським іконописом.

Книжка містить також статтю з газети "Свобода" (США), що її написала мистецтвознавець Стефанія Гнатенко з приводу смерті Віри Свенціцької 21 травня 1991 р. В статті — тепла характеристика Віри Свенціцької як людини і громадянки, авторка фахово вичислює її вклад в історію українського мистецтва. Далі поміщені матеріали (Платона Білецького, Григорія Логвина, Христини Саноцької, Володимира Вуйчика, Василя Отковича, Юрія Ясиновського, Ярослави Павличко) накреслюють риси і якості Віри Свенціцької як людини і співробітника, науковця, організатора музейної справи, громадського діяча. Перед читачем постає живий образ надзвичайно ерудованої, відважної і обраній справі українського іконописного мистецтва та малярства до останньої хвилини життя відданої особистості. Хоч набагато молодша від Олени Кульчицької, Віра Свенціцька була її близьким другом, і Львів завдячує саме їй організацію та впорядкування Музею творчості цієї видатної західноукраїнської мисткині.

Бібліографія важливіших мистецтвознавчих праць, а також документальна частина монографії з прецікавими родинними та музейними фотографіями, факсиміле листів та документів, розділи: "Досягнення на ниві музейної справи" та "Сфера мистецьких зацікавлень" ще раз унаочнюють жертвенний і важкий життєвий шлях цієї небуденної представниці українського жіноцтва.

АННА-ГАЛЯ ГОРБАЧ

Опанас Заливаха. "Старці", полотно, олія.
Opanas Zalyvakh. "Old Men". Linen, oil.

СОФІЯ МАЙДАНСЬКА

В ДОРОЗІ ДО СЕБЕ

Коли мене малу мати вперше повезла до Станиславова (Івано-Франківська), був початок шістдесятих. У центрі міста мешкала родина художника Турецького, до якого ми приїхали в гості. Як нині бачу високі просторі кімнати — їх було дві і нагадували вони ательє художника неокласичної доби: дубові з ампіровими кучериками, темні креденси, важкі драперії, на книжкових полицях фоліанти з тонкими гравюрами, картини, підрамники. Малярський шарварок доповнювали троє карапузів — синів художника. Посідавши за низенький столик, вони безупину ліпили, різьбили, малювали і через те завжди були заквещані фарбою, глиною, плястиліною. Малі любили дві речі: дану їм батьками творчу свободу і гостей, бо коли ті приходили — бабуня неодмінно пекла великий торт.

І для мене ті гостини в родині художника, що був побратимом моєї матері по сибірських таборах, були найбільшим святом, бо ніхто мені не заважав, забравшись в затишний куток, годинами гортати оті фоліанти з історії світової культури та художні альбоми, де кожна гравюра чи репродукція зберігалася під серпанком тонкого шовкового паперу і варто було тільки відхилити його загадковий туманець, як одразу ж зринали прекрасні постаті античних і біблійних героїв Ватто, Рубенса, Рембранта, Тіціана, Ель Греко, Веронеза, які, здавалося, зустрівшись зі мною, від несподіванки на мить завмирали, щоб потім, як

перегорну сторінку, продовжити свою праведну чи злочинну справу. В той час, як я гортала сторінки все-світньої історії культури від найдавніших часів, часів печерних, за великим столом, що стояв посередині кімнати, творилася "Тайна вечеря". Апостоли праведного духу краси пліч-о-пліч сиділи довкола і, забувши про нас малих, далеко за північ вели жваву бесіду. То були гарячі дискусії довкола прочитаних творів самвидаву, про які мені також уже було дозволено знати. Вони здебільшого велися майже пошепки і від того їхня втаємничена напруга набувала якоїсь магічної сили. Все, що читалося в цих гостинах, було не для друку і навіть Ірина Вільде розсипала перед жадними поживи "соколятами" свої, ще не надруковані, "Окрушини". Серед тих "соколят" були і син славного Нарбута, на той час головний художник театру, і художники Каравай, Фіголь, Головатий і, звачайно, Опанас Заливаха. Згодом він і запросив нас із матір'ю до себе в гості.

Це була вірменська церква, що, як і решта вцілілих після "рішучої війни з релігійним дурманом", перетворилася на склад якоїсь "вторсировини". Єдиним куточком, де ще витав дух Творця, було захрестя. Саме там усамітнївся мистець, там була його робітня і скромне пристання, де за білими стінами, що здіймалися угору, з'єднуючись у високому соборному склепінні, за білою сніжницею, що билась у шибки білого вікна, і справді було йому, як у Христа за

пазухою. Він міг вільно змішувати на палітрі жовто-гарячий дух степового суховію з густим запахом стрімких карпатських бескидів, додаючи до них ледве чутний відгомін давно відкуреного різдвяного ладану... У цій оселі не було ніякого хатнього пожитку, окрім скрині-лежака, змайстрованої самим художником з цупкого дикту і розмальованої з боків сценами з придуманої ним же сучасної "мітології" на кшталт єгипетських настінних розписів. Посередині ще стояла перекинута пачка, звільнена від якогось краму, вона слугувала столом і була прикрита газетою, на якій лежали буханець чорного житнього хліба і цибулина. Біля хлібини я побачила книжечку і прочитала на обкладинці; Василь Симоненко, "Земне тяжіння". Там уперше почула рядки поета: "Можна все на світі вибирати, сину, вибрати не можна тільки Батьківщину", і ми вчотирьох просиділи до пізнього вечора, а перед самим нашим відходом, помітивши напевно, як я не можу розлучитися із "Земним тяжінням", художник вклав мені в долоні кинжку, сказавши: "Тримай, вона твоя".

Потім гурт розтривоженої покликком предків бгеми приїхав до нас в Садгору. Буковина тоді почала цікавити багатьох мистців: художників, музикантів, кінорежисерів і вони приїздили туди, як на Клондайк, де майже на поверхні лежали золоті розсипи автотонної культури, що в живому побуті і збереженій (не лише на клубній сцені) обрядовості донесла до наших днів ще з княжих "Данилогалицьких" часів відлуння мови, одягу, пісні...

Починалася пора осінніх весіль. Скориставшись запрошенням, вирішили помандрувати в село під Сторожинець, де видавали заміж чотирнадцятилітню небогу художника В. Турецького. Перед у цьому поході, як завжди, вела газдиня всіх фантазійних забав, наша "нанашка" Дарка (Ірина Вільде).

Пригадую, чомусь тоді в мою пам'ять вкарбувалася чоловіча постать, що в розгубі зніяковіло роздивлялася довкола себе. Спостерігаючи цей артистичний тлум, незграбно, з острахом переступав з ноги на ногу, гейби страхався роздушити комашку чи ненароком зачепити когось із малюків, що вовтузилися, борюкаючись на подвір'ї. Це був Опанас Заливаха. Раптом захотілося допомогти йому і вивести із зачарованого кола. Та коли підійшла до нього, мене також охопило збентеження — я зустрілася з ясною посмішкою зичливих очей, в них світилася добродушна лукавинка, якою художники наділяють античного лісового Пана чи карпатського Чугайстра. Ми нічого не спромоглися сказати, тільки мовчки, широко, від вуха до вуха посміхалися одне одному.

За три чи чотири місяці до свого ув'язнення Опанас Заливаха одержав довгоочікувану маленьку однокімнатну квартиру. Це був єзуїтський стиль у чорному, цинічному гуморі чекістів 30-их років, який в

60-их став каноном.

Все тою ж веселою громадкою ми прийшли привітати його з новосіллям. Віншували, співали, потім Заливаха підійшов до мене і, надавши обличчю серйозного виразу, сказав, що хоче мені щось показати і підвів до стінки. Там, на рівні обличчя, було крихітне готичне віконечко, закрите барвистим вітражем, здавалося, воно підморгувало, мов казкове око. Нахилившись до мого вуха, художник пошепки сказав: "Це мій тайник" і відкрив віконце. Але там не виявилось жодної таємниці — комірка була порожня...

Короткочасна "відлига" закінчувалася. Попереду була сіра, болотяна тундра застою, де під тонким шаром розбудженої природи крилася вічна мерзлота. Зрадивши куцою сонцю надії, що пробудило в них весняну жагу відродження, вони забули, що ось уже кілька століть, як загнані у цю зону.

І знову через багато років я зустрілася з художником в його новій робітні. З недовірою ввійшла до просторого, "складеного" за покращеним проектом помешкання. Майже одразу почала ревниво зазирати до кожної з трьох кімнат, і коли побачила лише голі стіни з притуленими до них картинами — від душі відлягло. Це, звичайно, не церква, але дух Творця уже витав...

Одне вікно виходить на гучний проспект, де неперервний потік машин і людей змагаються у перегонах, інше — на старий цвинтар, якого не турбують вже навіть похоронні процесії. Він густо заріс деревами, мохом і спокоем, перед яким згадуються Еклезіястові слова: "Покоління відходять і покоління приходять, а земля вічно стоїть..."

— Які найсильніші враження з раннього дитинства зринають у вашій пам'яті?

— Пригадую глей, червонястий, зернистий, він підкорявся кожному моему доторкові — м'який і теплий... і перше, що я хотів зліпити — це людську подобу і щоб вона була схожа до мого батька, якого мені так бракувало і якого силувався пригадати. Я зліпив його і коли мати взяла мене за руку й повела на побачення з батьком (а він тоді сидів у ДОПРі), я взяв і свій зліпок із собою, щоб показати батькові і щоб самому переконатися, що подібний. Батько потрапив під горезвісну "чистку" за те, мабуть, що служив у царській армії на Кавказі, де був тричі нагороджений "Георгієм". Згодом його випустили на волю.

Пригадую, батьки пішли в поле, молотити колгоспний хліб, а мене залишили самого вдома. Раптом чую — щось так жалібно дзвенить і дзижчить, визираю у вікно — йде сліпий пірник, корбою крутить, перебирає пальцями, поруч малий хлопчина-поводир. Здається, я вийшов і дав їм чи не останню картоплину. Вони пішли далі, а попід тинами лежали мертві люди...

Батьки, рятуючи родину від голоду, втікали на

Далекий Схід, аж у Приморський край. Я, після виснажливої подорожі, важко захворів на запалення легенів, аж ротом пішла кров. Лежав на лаві у чужих людей і помирав. Пригадую, прокинувся від сну чи від забуття, бачу — на мене дивиться не мати, а вилицюватий чоловік з розкосими очима і, посміхаючись, щось говорить на незрозумілій мені мові. Я після того оклигав і встав. Кажуть, то китаєць-знахар ходив у пошуках жень-шеню. Йому сказали, що помирає дитина, він прийшов і врятував мене. Про того китаєця я згадав, коли в 69-му був у мордовських таборах...

Село Гусинка Харківського повіту, де оселився прадід Опанаса Заливаха, що будував млини, не було Вифлеємом, але в тридцятих роках нашого століття батьки, рятуючи дітей від новітнього Ірода, який на цей раз наказав вимордувати голодом цілий народ, на саме Різдво Христове тікали з вимерлої Гусинки, тікали з України.

Творцями люди називають тільки Бога і мистця, які свого творчого генія здатні вдихнути у свій витвір душу. Та навіть старозавітний Бог, створюючи все-світ, не був інтернаціоналістом, а тим паче космополітом. Він облюбував собі маленьку землю на березі Мертвого моря, не сказати б що дуже щедрю, поселивши там Адама та Єву і всіх Адамових нащадків...

Бути скрізь і ніде може тільки ремісник. Навіть якщо він стає шанованим майстром своєї справи, все одно по природі своїй залишається мандрівним ремісником. І лише у мистцеві (художникові, композиторові, поетові) живе дух Творця. Він не може творити без землі, "обіцяної" йому Богом, призначеної для продовження його Божої справи — справи творення Світу, Леонардо да Вінчі, Мікель-Анджельо, Бах не покидаючи рідних провінцій, були Творцями Світу.

Доля визначила йому бути мистцем. Та водночас закинула ще малоого в дрімучі нетрища забуття, щоб змалку випробувати і переконатися, чи справді у ньому живе дух Творця. Якщо так, то він не зможе не почути голосу власної своєї природи, не зможе не повернутися на призначену йому землю предків.

Обривок зіжмаканого паперу, що сміттям валявся на дорозі, випадково потрапив під ноги чоловіка і привернув його увагу. Шматок зіжмаканого паперу на батьковій дорозі визначав життєвий шлях сина.

Прийшовши додому, батько розгладив папір на столі — це виявилася сторінка якогось мистецького журналу з репродукціями, над ними було написано: "Московское художественное училище" (Московське художнє училище), а також подавалася його адреса. "Подивися, сину, може тобі знадобиться", — сказав батько.

Так почалися мандри Опанаса Заливаха в пошуках пізнання законів гармонії, композиції, пропорції,

Зустріч друзів. Зліва: Іван Світличний, Опанас Заливаха, Леоніда Світлична.

Reunion of old friends. From left: Ivan Svitlychny, Opanas Zalyvakha, Leonida Svitlychna.

перспективи, пізнання основ живопису, його джерел та розвитку.

Географія цих мандрів широка. Почалася вона у Благовіщенському художньому училищі, в якому й застала його війна. Заливаха з іншими хлопцями, які бажали продовжити навчання, поїхав до Іркутська, потім з товаришем подалися до Ташкенту і Самарканду. Їх вабила романтика мандрів, змішана з гострим і постійним відчуттям голоду (не тільки духовного). В Самарканді вони продовжували навчання в училищі при художній академії. Згодом училище перевели до Загорська, що під Москвою, де збереглася стара дореволюційна професура, яка викладала закони іконопису ще в монастирі. Загорські майстри знали, як і коли, в який час і день малювати той чи інший образ. Їм не дозволялося носити воду чи колоти дрова і, взагалі, займатися мирськими справами. Перед тим, як приступити до роботи, вони тривалий час постили, потім йшли до лазні, скупавшись, одягали чисту одягу і тільки тоді брали в десницю пензля.

Влітку хлопці поїхали до Ленінграду. Місто стояло в руїнах. Запам'яталися пам'ятник Петрові I, засипаний землею, та кімната на другому поверсі художньої академії, в якій пройшли останні роки життя Тараса Шевченка. В кімнату влучила бомба.

В 1946 році, після закінчення СХШ, Опанас вступає на перший курс Ленінградської художньої академії. Але вже на другому році навчання трапилася

пригода, яку можна віднести до клясичних прикладів виховання підростаючого покоління в дусі червонозоряної доби. Були вибори до Верховної Ради СРСР. З якоїсь причини Заливаха з товаришем не з'явилися на зустріч з кандидатом у депутати, а ним був якийсь відомий адмірал. Їх виключили з академії "За поведінку, недостойне звання советского студента" (За поведінку, недостойну звання радянського студента).

"Вердикт" не підлягав оскарженню і він пішов мулярем-підсобником до майстра — лауреата Сталінської премії, який за зміну клав шість тисяч цеглин (правда, з чотирма підмайстрами). Та навіть через два роки, з похвальною рекомендацією муляра-лауреата, в інститут його не поновили. І Заливаха поїхав до Кенігсбергу. По кількох роках роботи в художньому фонді, нарешті поталанило і йому дозволяють продовжити навчання в Ленінградській академії, яку з відзнакою закінчує в шістдесятому.

Взяв направлення в Тюмень, бо там обіцяли помешкання й робота була.

Та ще в художній академії, що, як і кожен радянський вищий навчальний заклад, виховуючи "будівника комунізму", повинен був виконувати настанови партії щодо злиття всіх націй і народностей, аж до повного їх зникнення, серед конгломерату студентів, яких він відрізняв скоріше за расовими, ніж за національними ознаками, зустрілися молоді люди, які запитали його: "Якої ти національності? Я — албанець, він — поляк, вона — вірменка, а хто ти?.."

І він вперше тоді замислився: "А хто я такий, чи "совок" якийсь, чи росіянин, чи українець?.." І став він докопуватися до своєї суті, став сам розгрібати отой намул, що, притиснувши його, як Помпеї, на довгі роки зробив безликим. Ходив у бібліотеки, шукав, питав дороги в Україну, дороги в її історію, в її культуру. Нарешті, коли готувався до дипломної праці, поїхав у Харківську область. Та на батьківщині застав до краю понівечену свідомість і скалічену мову своїх краян. Засіяне поле, де у тридцять сьомому було розстріляне Друге відродження України, заросло чортополохом. Та він не втрачав надії. Якраз познайомився з хлопцями-художниками з Прикарпаття, вони його покликали: "Панасе, їдь до нас!" Перед закінченням художньої академії він поїхав на практику в Карпати.

Може через те, що втомився від невлаштованості і напівголодних циганських мандрів, а може через острах і непевність чи зможе "прийнятися" і рости вже в зрілому віці "на нашій, не своїй землі", не маючи надії хоч на якийсь притулок в Україні, поїхав в Росію, у Тюмень. Там, як і обіцяли, дали роботу і помешкання. Думав ще вступити до Спілки художників, а потім, здобувши якесь становище в мистець-

Оланас Заливаха. "Спогаду", полотно, олія.
Olanas Zalyvakh. "Memory". Linen, oil.

кому світі, повернутися на Батьківщину. Але прагматика з нього не вийшло. Пристрасна природа його ества вже не могла подолати в собі непоборного потягу до землі, з якої сам постав. Як хлопчик, розтриваний невиразним, незрозумілим бажанням, він сам ще не усвідомлював цього почуття, його неспокою, його гарячкової нетерпеливості. Не дочекавшись прийому в Спілку художників, він віддав помешкання багатодітній родині, покинув перспективну роботу і поїхав до Івано-Франківська.

З першого дня в Україні бажання якомога швидше скинути з себе полуду забуття співпало із станом загального пробудження нації, її молоді інтелігенції. Цей стан мовою живопису, що став промовистим символом, передав в одноіменному полотні художник О. Новаківський: дівчинка-підліток, мов тендітний рожевий пуп'янок у ранковому промінні, босоніж стоїть на білій постелі, перед образами і, потягуючись, протирає ще сонні очі. А в шістдесятих цим символом, першим вістуном пробудження став юний Шевченко (Миколайчук) у кінопоемі "Сон".

(Закінчення у наступному числі).

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

---

VOL. LII

SEPTEMBER 1996

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

REPORT OF MARTA JAROSEWICH

Ecology Chair, at 24th UNWLA Convention

This year we recognize the 10 year anniversary of the Chornobyl accident and celebrate the five year anniversary of Ukrainian independence. These two events provided an opportunity for international specialists to participate in economic, political, social and environmental activities in Ukraine.

My specialty in hydrology, geology and environmental sciences provided me a unique opportunity to work as a consultant to the World Bank and be involved in projects in Eastern Europe. The World Bank, as a lending institution, works with governments to develop a portfolio of possible agricultural, infrastructure, and social investment projects.

However, the Bank also works with several other international institutions (EBRD, UN), multilateral cooperation in developing countries and countries in transition.

The Bank has an environmental mandate for quality assurance and sustainable development, initiated following the United Nations Rio Earth Summit in 1992. The Earth Summit resulted in several conventions (Global Warming, Biodiversity, and International Waters). With these conventions was established the Global Environmental Facilities, an international fund of money to assist countries in need to improve the quality of the environment.

Industry is 60% of Ukraine's gross domestic product (in Eastern Europe it is 60%; in Europe it is 34%). Industrial pollution and poor management of hazardous and industrial waste has increased the impact on public health. Groundwater pollution, river and reservoir pollution have threatened water supply. The Dnipro River supplies 70% of the country's water resources. Equally threatening is the discharge of untreated sewage and extensive leakage in the pipes, especially in urban areas where sewage discharges in the streets.

There are several Bank projects being considered to address these problems. There are also GEF funded projects which provide technical assistance in the region.

Marta on the Black Sea.

For example, the UNDP/GEF Black Sea Environmental Programme is designed to assist the six countries bordering the Black Sea to improve the coastal and marine resource management and to improve the environmental quality of the Black Sea. Similarly the GEF funded Romania and Ukraine. Danube Delta Biodiversity Projects are providing assistance and training to improve better management of the ecological resources in the Danube Delta wetland region, and a GEF Biodiversity Project is providing similar assistance for ecological conservation in the Carpathian Mountains.

As a prominent Non-governmental organization, the UNWLA can make an effort here in the United States to 1) keep the environmental issues from the Chornobyl disaster alive through public information by contacting UNICEF, the leading children's organization to have them acknowledge the impact of Chornobyl on the children of Ukraine 2) keep aware of the environmental issues in our own neighborhoods through recycling and keeping in touch about community issues, and 3) through our pre-school community involvement develop bilingual educational material to teach the children of our community respect for their culture and nature.

LESIA UKRAINKA IN THE UKRAINIAN DIASPORA

BY MARTA TARNAWSKY
UNIVERSITY OF PENNSYLVANIA.

Ukrainian communities in the United States and Canada have shown an exceptional interest in Lesia Ukrainka. Monuments in bronze have been erected in Cleveland, Ohio and in Toronto, Ontario (both by the emigre Ukrainian sculptor Mykhailo Chereshniovsky of New York). Commemorative concerts are held periodically by various Ukrainian organizations. Innumerable articles have been published — both in Ukrainian and in English — in a variety of newspapers and periodicals. There were a number of stage presentations of Lesia Ukrainka's dramas and dramatic poems, the most memorable of which were *On the Field of Blood*, staged in 1951 in New York by the "Ukrainian Theater" of Volodymyr Blavatsky; an original modern interpretation of *The Stone Host* by the experimental "New Theater" under the direction of Volodymyr Lysniak (two different versions staged in New York in 1966) and *The Forest Song* presented by the young Ukrainian student-actors of New York Art Studio under the direction of Lidia Kruhelnitska (1971-71).

More important, because of their lasting value, were serious scholarly publications. In 1953 the Tyschenko-Bilous Publishing House in New York reprinted the 12-volume 1927 Knyhospilka edition of Lesia Ukrainka's collected works. The edition sold out relatively quickly and today it can only be found in large libraries and in private collections. 1970 saw the publication of a massive (923pp.) volume, *Lesia Ukrainka: Chronology of Life and Works*. Issued by the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the United States, this was a significant contribution to Lesia Ukrainka studies. It consisted of Lesia Ukrainka's correspondence — preserved and brought into the West by the poet's sister, Olga Kossach-Kryvyniuk, who also provided an entertaining commentary. Almost one hundred of these letters, especially those of Lesia Ukrainka to her sister Olga and her sister's husband Mykhailo Kryvyniuk, were published in this volume for the first time. The first "Permanent Conference of Ukrainian Studies," which took place in 1976 at Harvard University, had Lesia Ukrainka as its main topic, and the papers presented at that conference, edited by Bohdan Romanenchuk, were subsequently published under the auspices of a special Jubilee Committee. The volume also contained some newly discovered letters of Lesia Ukrainka which were found in the archives of the Hoover Institution in Stanford, California. The letters addressed to Felix Volkhovsky, the well known Socialist revolutionary, were sent by Lesia Ukrainka from San Remo, Italy, in 1902-1903.

All of the publications mentioned above were in Ukrainian. Of special interest, however, are three books

published in the Ukrainian diaspora which introduce Lesia Ukrainka to the Anglo-American reader. *Spirit of Flame: A Collection of the Works of Lesia Ukrainka* was published originally by Bookman Associates of New York in 1950 and was reprinted by the Greenwood Press of Westport, Connecticut in 1971. It is a well made volume of 320 pages with the poet's portrait as front-piece and an eight-page forward by the Columbia University Professor Clarence A. Manning. *Spirit of Flame* contains a selection of Lesia Ukrainka's lyrical poems as well as the dramatic poems and dramas *On the Ruins*, *Babylonian Captivity*, *The Noblewoman*, *The Forest Song*, and *Martianus, the Advocate*. All translations are by Percival Cundy. Dr. Cundy (1881-1947) was an English-born Presbyterian missionary in Canada who became one of the pioneer translators of Ukrainian literature, especially of the works of Ivan Franko and Lesia Ukrainka. He also wrote extensively on Ukrainian belles lettres in periodicals. *Spirit of Flame* has a 21-page introduction by Cundy which provides biographical data about Lesia Ukrainka and the translator's critical comments about her work. He considers her an innovator whose role began to be appreciated only posthumously. Cundy characterizes Lesia Ukrainka as a "poetess of rare scholarship, with an expert's knowledge of poetical technique, familiar with the principal European languages and literatures (including English), an unbounded imagination, keen psychological insight, and a power and vigor of expression not surpassed by any woman writer who has made a name for herself in Western literatures."

Lesia Ukrainka: Life and Work by Constantine Bida: Selected Works Translated by Vera Rich was published by the University of Toronto Press in 1968. This volume of 259 pages contains translations of the drama *The Stone Host*, of the dramatic poems *The Orgy* and *Cassandra*, of the complete cycle "Seven Strings," the long poem "Robert Bruce, King of Scotland," and three shorter poems "Contra Spem Spero," "Untitled" and Epilogue." Vera Rich, an English poet from London, has done numerous other translations from Ukrainian poetry, especially of Shevchenko and Franko. Her style differs from that of Percival Cundy. *Spirit of Flame* and *Lesia Ukrainka: Life and Work* complement each other beautifully: there is almost no overlap, no duplication. Two shorter poems, however, appear in both volumes: "Contra Spem Spero" and the first poem in the cycle "Seven Strings." They make it possible for the readers to compare the styles and techniques of Percival Cundy and Vera Rich and to marvel at the difficulties of poetic translation! (Both versions are reprinted here as illustra-

CONTRA SPEM SPERO

Hence, dark thoughts! Away, ye autumn mists!
Gold spring is here, she's here today!
Should my days of youth be spent in woe,
Drearly and sadly pass away?
Nay, through all my tears, I still will smile,
Sing my songs though troubles round me loom;
Hopeless, still hope against all odds,
I will live! Away, ye thoughts of gloom!
On this hard and integrate soil I'll sow
Flowers that shall bloom with colors rare;
Flowers will I plant where frost doth reign,
Water them with many a bitter tear.
And these burning tears will soften then.
All that ground so crusted, chill, malign,
Flowers, then perhaps, will bloom and bring
Joyous spring e'en to this heart of mine.
Through the mountain side be rough and steep,
Onward will I bear the ponderous stone;
Struggling upwards 'neath the crushing load;
Still will I my joyous song intone.
Through the long, dark night inscrutable
Never will I close my wearied eyes,
Searching ever for that guiding star —
Radiant empress of the midnight skies.
Yes, through all my tears I still will smile,
Sing my songs through troubles round me loom;
Hopeless, still hope against all odds,
I will live! Away, ye thoughts of gloom!

Translated by Percival Cundy

CONTRA SPEM SPERO

Thoughts, away, you heavy clouds of autumn!
For now springtime comes, a gleam with gold!
Shall thus in grief and wailing for ill fortune
All the tale of my young years be told?
No, I want to smile through tears and weeping,
Sing my songs where evil holds its sway,
Hopeless, a steadfast hope forever keeping,
I want to live! You, thoughts of grief, away!
On poor sad, fallow land, unused to tilling,
I'll sow blossoms, brilliant in hue,
I'll sow blossoms where the frost lies, chilling,
I'll pour bitter tears on them as dew.
And those burning tears shall melt, dissolving
All that mighty crust of ice away,
Maybe blossoms will come up, unfolding
Singing springtime for me, too, some day.
Up the flinty, steep and craggy mountain
A weighty ponderous boulder I shall raise,
And bearing this dread burden, a resounding
Song I'll sing, a song of joyous praise.
In the long dark ever-viewless night time
Not one instant shall I close my eyes,
I'll seek ever for the star to guide me,
She that reigns bright mistress of dark skies.
Yes, I'll smile, indeed, through tears and weeping,
Sing my songs where evil holds its sway,
Hopeless, a steadfast hope forever keeping
I shall live! You thoughts of grief — away!

Translated by Vera Rich

tions).

Constantine Bida's lengthy introduction is the most extensive study of Lesia Ukrainka's life and work available in English. Ukrainian-born and Vienna-educated Bida (1916-1979) was a professor at the University of Ottawa, in Canada. His study of Lesia Ukrainka is divided into three chapters: Life, Poetry, Drama. Bida describes the social and cultural environment in which Lesia Ukrainka grew up and developed, the various influences which helped form her life's philosophy and her literary taste, and then he proceeds to analyze in considerable detail her lyrical and dramatic poetry and her dramas in verse. "Although it was in the dramatic genre that her talent was to achieve its finest and most profound expression," writes Prof. Bida, "her lyrics represent not only a valuable contribution, but also a bold and important step forward in the evolution of Ukrainian poetry."

In 1988, a new volume appeared on the Ukrainian-American book market, *Lesia Ukrainka in Translation*. This book was edited by Villanova University Professor Natalia Pazuniak and published by Philadelphia's Commemorative Committee to Honor Lesia Ukrainka. It is a multi-lingual edition which includes translations into English, German, Spanish, French, Croatian, Portuguese, and Italian. It includes a selection of such longer works as the dramatic poems *In the Wilderness* (translated into English by Roxolana Stojko-Lozynskyj

and edited by Larissa M.L. Onyshkevych), and *The Blue Rose* (translated into German by E. Reisner), and the drama *The Stone Host* (translated into Spanish by Petro Kluk and Carlos Jimenz), as well as shorter lyrical poems and excerpts translated into French (by Olha Jacura-Repetylo), into Croatian (by Marian Procyk), into Portuguese (by Wira Wowk and Olena Kolody), and into Italian (by Vasyl Sapelak). The only English translation in this book, the dramatic poem *In the Wilderness*, extends the English language coverage of Lesia Ukrainka's dramatic poems beyond what is ready available in the two volumes discussed previously. It may be of special interest to American readers: the action is set in a Puritan community in Massachusetts. In her English-language introduction to the polyglot volume, Natalia Pazuniak claims that "the inner conflict reflecting individual choices," the main theme of *In the Wilderness*, "may well make this dramatic poem one of the early examples of existentialist drama in Europe."

It is of interest to note that all three volumes were sponsored in one way or another by Ukrainian women's organizations. It was also the organized Ukrainian women in the United States and Canada who are responsible for the Lesia Ukrainka monuments in Cleveland and Toronto. There is little doubt that a cult of Lesia Ukrainka exists among organized women in the Ukrainian diaspora.

In May 1990, at the annual meeting of the Canadian Association of Slavists which was held in Victoria, British Columbia, a round table discussion took place which made an attempt to reappraise the role of Lesia Ukrainka in Ukrainian literature. Does she really deserve her place in the company of Shevchenko and Franko? Is she there with the best simply because she is a woman? Is her lyrical verse on par with her dramatic poetry and dramas? Some admirers may be outraged: this is blasphemy! But is it really? Scholarship should not be influenced by cults. Unlike religion, history of literature should stay away from dogma, idols and sacred cows. Great writers must stand the test of time and the constant reappraisal of new generations of critics. Robert Southey, a contemporary of Coleridge, Wordsworth and Byron, was the poet-laureate of England and has an impressive monument in Westminster Abbey, but who remembers him now? Herman Melville, the author of

Moby Dick, was not much appreciated at the time of his death, but is now considered one of America's best writers. Ernest Hemingway, only yesterday, it seems, one of America's best loved and most universally popular and influential novelists, is now the subject of considerable critical reappraisal... The test of time is the only test of greatness. Serious critical reading of a writer's work by a group of scholars is more of a compliment to any writer than an emotional admiration of fans at a monument's dedication. Writers need to be read and understood and fans are not always among the writer's best readers. Some of them do not read at all.

Marta Tarnawsky served as a member of the editorial board of Our Life for 25 years. Originally published in "Ukraine" (Kyiv, February 1991), "Lesia Ukrainka in the Ukrainian Diaspora" is reprinted here with the author's permission.

REPORT OF BRANCH #98 HOLMDEL-MIDDLETOWN NEW JERSEY REGIONAL COUNCIL

Our branch was formally brought into the UNWLA fold during the founders' meeting held on April 28, 1988 at the home of Anna Krawczuk. The members of the new Holmdel-Middletown branch unanimously decided to put themselves under the patronage of St. Olha in honor of their coming together during the year celebrating the Ukrainian millennium.

For the past eight years the branch membership has remained fairly consistent averaging between 10 to 15 members. Although the membership numbers may seem small, the Ukrainian community in central New Jersey is growing by leaps and bounds and our branch hopes to increase its membership rolls to reflect the growth in this area.

In those years the branch has had four presidents: Vera Yurecko — '88; Christine Roland — '89; Ann Pedersen — '90 to '94; Victoria Mischenko '95; currently the president is Dr. Margaret Zakanyycz Putykewycz. The remaining members of the executive board are: Ann Pedersen — Vice President, Orysia Jacus — Treasurer, Victoria Mischenko — Secretary.

The first important undertaking the branch decided to become involved with was the sponsorship of a Ukrainian student in Brazil through the scholarship fund. The branch supported this girl through five years of schooling.

Since its inception, our branch has put on an annual display at several local libraries. It has become a challenge each year to find fresh presentations to bring the wealth of Ukrainian culture and history to the population of this area and has become an event that is greatly anticipated.

Our branch is sought out to participate in the yearly international fair held each spring at Brookdale Community College. We have displayed pysanky, as well as put on a demonstration. Along with that were rushnyky, embroidered

blouses, pillows, gerdany, candles, as well as many other items. Our branch even arranged for a Ukrainian dance group to perform at one fair where they were the highlight of the stage show.

One of the first things that the branch did that brought it attention in the area was to hold a clothing drive. This endeavor yielded 17 boxes that went to students and clergy in South America. The generosity of the local Ukrainian community was overwhelming, and people still ask about donating clothes.

Prior to Ukraine's declaring independence in late 1991, our branch was instrumental in having the mayor of Middletown proclaim January 22nd as Ukrainian Independence Day in 1990 and 1991.

For the past few years our branch has been collecting dried fruits and vitamins to help the national organization in shipping these much needed items to the victims of Chornobyl. We have also been supporting an elderly couple with food packages in the devastated area. Our members have collected clothes, toys, and games to send to an orphanage of 70 children.

On a smaller scale, our branch held a St. Nicholas Day brunch at a local restaurant. It was quite a success for the youngsters who turned out to see St. Nicholas after enjoying a hearty meal.

Lastly, even though our branch is small in numbers, we like to think that we are large in our efforts. We have been able to send delegates to the 1990 and 1993 conventions and are looking forward to participating in the next one, where once again our voices will be heard on UNWLA's behalf.

This report was inadvertently omitted from the UNWLA XXIVth Convention Book.

HONORARY UNWLA MEMBERS ELECTED AT 24TH UNWLA CONVENTION

MARY DUSHNYCK

From 1953-55 my husband Walter's work took us and our son Mark to Rio de Janeiro where we had an entrée into the diplomatic and cultural life in Brazil. This was an impetus for my subsequent activities.

Realizing this was a fertile field for disseminating information on Ukraine, my initial effort was an article on Ukraine with photos of *pysanky* which appeared as a full page in one of Rio's leading papers. Another event was a Ukrainian program and reception for diplomat's wives, including the U. S. Ambassador's wife, and others, with a talk on Ukraine by yours truly. Later there were other such occasions.

Upon joining the Rio de Janeiro Women's Club for English-speaking women, I was elected program chair. Charitable and cultural events were held regularly. One was an elegant fashion show with Club members as models on the S. S. Moore-McCormick, at which I was the M. C.

*****

But to go back. I had been involved in Ukrainian community life earlier and was a first secretary (English) of the United Ukrainian American Relief Committee (ZUDAK) when it was created in 1944.

Later, I became co-founder and first president of UNWLA Branch 72 for American-born Ukrainian Women. One of my major projects was an exhibit of Ukrainian artifacts at the Brooklyn (NY) Main Library. Nine windows of exemplary embroidery, folk art and *pysanky* arranged so artistically by an expert that the display was proclaimed "one of the prettiest exhibits ever held at the Library." It received wide coverage in the American press.

At this time Branch 72 embarked on a letter-writing campaign. We asked President Kennedy for action on the release of Cuban prisoners; there were also, letters to the White House, Senators and Congressmen to sponsor a Shevchenko library and stamp, to *The Washington Post* protesting its attacks on the Shevchenko statue project, and others for establishment of a Captive Nations Committee in the House of Representatives. Several of these letters appeared in the *Congressional Record*.

Another project I initiated in Branch 72 was a Leadership Course, including a Shevchenko program with a lecture and a stirring recital of the bard's poetry, an address on "The Role of Our Youth in Ukrainian American Life," which *The Ukrainian Weekly* reprinted and on which *Our Life* had an article; and a lecture on Parliamentary Procedure and Leadership Development. Guests at these programs and musicales often included UN personnel. Writeups on Branch 72 appeared in many NY papers and on Radio Stations WOR and WPIX.

In 1962 I was elected UNWLA Organization Chair for American-born Ukrainian women and later was elected to two terms as Public Relations chair. I also served as UNWLA liaison with the National Council of Women-USA (NCW-USA) and was a delegate to the General Federation of Women's Clubs conventions. In 1963 I was a delegate to the International Council of Women's Conference in Washington, DC.

Further, I was a member of NCW-USA's International Hospitality Committee and sponsored several Ukrainian programs for diplomats'wives, UN personnel, etc.

In 1973 I was an NCW-USA alternate delegate to the International Council of Women's Conference in Vienna.

Meanwhile I was active in Women for Freedom, Inc., consisting of women from countries under Communism. I served as secretary and arranged a program with noted speakers, at the Ukrainian Institute of America. I also worked with the Captive Nations Committee in NYC.

In 1966 I was elected vice president of the Ukrainian National Assn. (UNA) ("Soyuz") and served four 4-year terms (16 years). I also chaired its Women's Committee which was charged with building the Lesia Ukrainka monument, was present at the unveiling in 1976. Since 1982 I have been an Honorary Member of the UNA General Assembly.

In 1975 I attended the International Council of Women's Conference in Mexico City where I was ordered to stop disseminating anti-communist literature!

I was also involved with the Ukrainian Museum and

am now a member of its Building Fund Committee.

In 1976 a Bicentennial-Centennial Committee was formed in NYC, of which I was vice chair and which held the first Festival on 7th Street I invited notables to the event and served as MC there, and at many future festivals.

I have been active in the Republican Party nationally, state-wide and locally. A founding member of the Ukrainian National Republican Federation I served as vice president and acting president for a time; in the 1968 and 1972 presidential campaigns I was a member of the Women's National Advisory Committee. I have been to the White House, attended national conventions and inaugurations, chaired Ukrainians of NY for Nixon-Agnew and for Sen, J. Budley. I have worked on all presidential campaigns since the candidacy of Barry Goldwater and on senatorial, gubernatorial, mayoral and local campaigns as well.

I was co-founder, co-leader and acting leader of the Ukrainian American Republican Club of New York (City).

I served as president of Republican Business Women Inc. of NYC.

I am a member of the Women's National Republican Club, where I once held a Ukrainian program.

Currently I am secretary of the NY State Republican Heritage Groups Council, having served as 1st vice president for many years.

I was a member of the national council of the Ukrainian Congress Committee of America (UCCA). After the death of my husband Walter, who was editor of UCCA's book *The Ukrainian Heritage in America*, I acted as consultant in its completion.

I also served as president of the NY Fraternal Congress for a term.

On the Millenium of Christianity in Ukraine (1988) NY committee, I was on the Metropolitan Committee's Committee on External Liaison and had *Novoye Russkoye Slovo* print an article on the Ukrainian millenium.

Being constrained by space limitations, I have described just some of my activities over the years....

STEPHANIE WOCHOK

Stephanie Demianyk Wochok was born in Philadelphia and attended schools in Chester County and Philadelphia. She is a graduate of Philadelphia High School for Girls, then while being employed by Sears, Roebuck Co., attended Temple University's evening classes — Elementary Education. Later she completed courses in Real Estate and Appraising. She was employed by the City of Philadelphia in the Wage Tax Department in a supervisory capacity. From February 1, 1951 until retirement, May 1986, she was employed by Providence Association of Ukrainian Catholics in America, a fraternal insurance society, as clerk, then as Supreme Treasurer for 32 years.

From her teenage years, she centered her life around the Ukrainian Church, and Ukrainian Youth Organization: Ukrainian Catholic Youth League, Ukrainian Cultural Center that held meetings at the International Institute and sports. She served in these organization as either secretary or treasurer. Then in the late 30's she became active in the Ukrainian National Women's League of America, Inc. Her mother, grandmother and aunt were already members of Branch 42 "Daughters of Ukraine" UNWLA and she was always asked to help at their functions and bake sales. In October 1937, Branch 52 was organized, first known as Ukrainian Journal. She was a charter member and is still a member of this Branch. May 24, 1940, Stephanie was a delegate from Branch 52 to the first convention of the Ukrainian Congress Committee of America, Inc. She participated in the many meetings held prior to the publishing of the newspaper "Our Life"; later the format was changed to a magazine. Olena Lotosky, National President of the

UNWLA called upon her to give a helping hand and she was always happy to serve and be involved. Mrs. Lotosky introduced her to The Philadelphia Federation of Women's Clubs and Allied Org. Inc., an Associate Member of the Penna, Federation Women's Clubs. Through this media much information was given about to the culture and heritage of the Ukrainian people and women's activities. Mrs. Wochok served this organization as a Board Member and then as President 1927—74 and 1986—1988. This Federation had over 100 women's clubs that were members. In 1944 she was a member of the United Ukrainian American Relief Comm. Inc. She was in charge of checking the invoices of the food items

and medical supplies that were sent to the Ukrainian Club on Franklin Street for packing and shipping to the Ukrainians in German and Austrian post war camps. Committees served included 1954 and 1976 Eucharistic Congresses, the Cardinal Slipyj Visitations, Manor Junior College, Ascension Manor and many others. She is a member of B.V.M. Sodality, Alumnae Assn of GNS, She helped raise funds for St. Basil's Home in 1947—48 and 1961. Over \$31,000 was given to the Mother Superiors. When the UNWLA convention was held in Philadelphia in 1948, Stephanie served on the committee and was the Banquet Chairperson. She was married to Frank Wochok for over 53 years. They celebrated their 50th Anniversary at the Cathedral, honored with a Pontifical Divine Liturgy and a dinner arranged by their sons. They were blessed with four sons; two are lawyers and the third is in business management and the fourth is bedridden, having suffered brain damage and is partially blind and

does not speak. He lives at home. Some of the awards Ms. Wochok has received are the John Jordan Upchurch Award from the Pennsylvania Congress, (1980) the Layperson of the Year from the League of Ukrainian Catholics of America (1982), Certificate of Merit for helping humanity from the Chapel of the Four Chaplains in Philadelphia, Certificate from the Red Cross, but the most prestigious Award received was the Papal Award "Pro Ecclesia et Pontifice". She gets great satisfaction when she can help someone in need.

Presently she is President of Branch 52 UNWLA. She has served this branch as President for over 20 years. Also when able, she attended the UNWLA Regional Councils and Conventions. She believes young women should join this Organization that has done so much for our Ukrainian people! The chain of progress must be continued for future generations.

CULTURE CORNER

MARTHA BOHACHEVSKY CHOMIAK

Thank you for your continued trust in re-electing me as your vice-president with responsibility for cultural affairs. I will again try do my best justify your trust in me.

Cultural affairs is a broad category, and one that is not at all amenable to suggestions from above. At most I will continue to suggest types of activities that may be of interest to our members, and will continue doing it through this medium, our own magazine — *Our life*, rather than by sending you circular letters. The whole issue of circular letters became a factor during the last convention, and our members decided that there was indeed room for circular letters when the need arises for rapid communication. In the field of cultural relations the need for rapid communication is rare, although the need for communication is crucial for any type of cultural activity. One can easily argue that the very essence of culture is communication, regardless of whether we define culture in the anthropological sense as an accepted pattern of behavior, or in the conventional meaning of creative endeavor that seeks to establish or portray some aspect of beauty or truth. In short, culture, according to conventional understanding, is anything that enriches our life. That enrichment seeks an outlet, it begs to be shared, and is itself enriched through the sharing. Indeed, it was the human need to convey thoughts to others that led to the first examples of human culture. And the desire to share one's understanding of human value remains very much the basis of cultural endeavor.

Communication is actually the key, and that is an

area where our organization could do better, especially in using our journal. Our branches engage in a variety of interesting activities, but we seldom hear about them. Reporting is not a favorite activity for us, but I ask that you send me, or directly to *Our Life*, descriptions of some of your more interesting activities.

I have two requests for you, and one suggestion. The request is to please collect and send on to me any information from any source, but especially directly connected with our branches, about the history of the UNWLA. The Convention passed a resolution encouraging our branches to collect this information, and another resolution encouraging us to collect oral history testimony about the UNWLA. I would like to expand that mandate and to urge you to pass on to me any relevant information dealing with women's life in the Ukrainian American communities. Engage children, students, and senior citizens in this work, write down the stories grandma told you, give me whatever you can so that jointly we will be able to prepare a genuine history of our organization.

My other request deals with that broad category of political culture. We have a very active public relations program, but it may be a good idea to use UNWLA as a forum for discussing issues of local and national interest, especially in this election year.

Finally, I would like to compile a list of those among us who would be interested in sharing either their expertise or their experience with other members. I envisage a type of little speaker's bureau drawing upon our members, or other interested parties (obviously, with a slight hope that the parties could consider joining the UNWLA). Many of us travel, and while most of our branches

would not foot the bill for travel, maybe a meeting with the local branch could be arranged. I would appreciate getting a list — no commitment necessary — of names, addresses, and areas of interest of our members. After all, culture, whatever the definition of term one prefers, cannot thrive without communication.

So, again thank you for your votes, for your support, and for the expressions of friendship that meant so much to me in the past and on which I shall continue to rely. Let us together demonstrate the vibrancy of our Ukrainian American community and of the UNWLA.

UKRAINIAN INDEPENDENCE

Ukraine has a number of anniversaries marking the various stages of its independence. In a sense, they are not even stages but repeated efforts to gain and maintain its independence and the right to structure its own life. We celebrate January 22 to mark two anniversaries of 1918 and 1919 — proclamation of independence of the Ukrainian National Republic and its union with the Western Ukrainian Republic, which gained its independence from the Austrian Empire on November 1, 1918. Those days are still marked, as are a number of other milestones in the turbulent history of the land of our ancestors.

August 25 this year marked a special anniversary in the modern life of Ukraine. It is the fifth anniversary of Ukraine's independence, no mean achievement, given that initially there were many pundits in the West and East that viewed Ukrainian independence as a temporary aberration in the longevity of the Russian Empire. But there is much more that Ukrainians can celebrate. They managed to steer their state onto the path of peace, ethnic tolerance, the slow but certain path to reform. From a society that was controlled from the center, producing only what the plan envisaged, traveling only if specifically permitted to do so, studying what was prescribed, reading what passed censorship, and listening only to state media, Ukraine is quickly becoming a modern, open, society of individuals. Some of them voluntarily work together, reclaiming a civic legacy that had been subverted by Soviet totalitarianism.

Times are difficult, but they had never really been easy in modern Ukraine. There are more goods, but people do not have money to buy them, yet some do. Some drive expensive cars and frequent restaurants that most Westerners find atrociously overpriced. I suppose eventually all that will settle, with some Ukrainians being better off than others.

Yet the point to remember is that Ukraine has not threatened, nor is it threatening, to erupt in social or ethnic strife.

Ukrainian women bear much of the credit for this welcome development. From the first inklings of "restructuring" — the futile attempt to reform the rotten structure of the USSR — women in Ukraine worked

hand in hand — to humanize the army, bring the soldiers back from enforced service in Afghanistan, disband the Soviet structure, create local government, establish the framework for a democratic government, ensure freedom of speech and freedom of assembly. An independent and a free Ukraine celebrating its fifth anniversary, taking its rightful place in the "family of free nations" deserves our best wishes and commendations.

And this January will mark yet another milestone — it will mark the fifth year of establishment of diplomatic ties with United States. A nuclear free Ukraine with close ties to the United States, well on its way to — we hope — its well-deserved prosperity.

На многая літа!

THE CULTURE OF SEPTEMBER

The beginning of each school year, for those of us with school age children as well as for those without them, brings on a desire or at least an intention to catch up with some of our reading, bring ourselves up to date with what was going on in the last year or so. In the field of Ukrainian studies I must report, first of all, that it is growing in popularity among the non-Ukrainian community of students, scholars, business people and government and administrative types. The primary interest of course is with the current situation, but that of necessity generates interest in Ukraine's history, culture, art, literature and architecture. This may be the time you may want to organize an outing to some cultural event, or to a library or museum that may have items relating to Eastern Europe or Ukrainian presence in the United States. Remember this is also the time you are collecting information, written and oral, on the history of our organization and immigration to the United States.

You may also decide to organize a book discussion among yourselves, or with a reach out crowd. Let me recommend some possible choices. I had suggested Frances Swyripa's **Wedded to the Cause**, a history of Canadian-Ukrainian women's movements that will stimulate reflection about the situation in the United States. Askold Melnychuk's **What is Told** is another earlier suggestion that is worth repeating. George Luckyj's introduction to Ukrainian literature, **Ukrainian Literature in the Twentieth Century: A Reader's Guide** (University of Toronto Press, 1992) may be helpful before tackling more specialized works. Alexander Motyl's **Dilemmas of Independence**, while published two years ago, is still an interesting way to begin an analysis of the current situation in Ukraine.

You may also try reading Ukrainian books and discussing them in English: Maria Savchyn's **A Thousand Paths (Тисяча доріг)** is a good beginning to get the discussion going; and for the more venturesome there is the current Ukrainian best seller, Oksana Zabuzhko's **Field Inquiry into Ukrainian Sex (Полові дослідження українського сексу)**.

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

Вересень — це не тільки початок шкільного року, але теж громадського та товариського. З тим пов'язані гостини менш чи більш святкові. Подаємо приписи на полуденок або вечерю.

КРАБИ З АВОКАДО

- 1 жовток
- 2 ложечки гірчиці (mustard)
- 1/2 ложечки Worcestershire sauce
- 2 ложечки оцту з червоного вина
- 1/2 горнятка олії
- 1 ложка чілі підливи (не обов'язково)
- 1/4 горнятка дрібно нарізаної зеленої цибульки
- 4 великі начинювані оливки (посічені)
- сіль і перець до смаку
- 1 фунт крабів (свіжих або з баньки)
- 4 достиглі авокадо

Розтерти жовток з гірчицею, worcestershire sauce і оцтом. Вбити дротяним збивачем. Додати олію і швидко вбивати. Коли загустіє, додати чілі, цибульку і оливки. Змішати, посолити і поперчити до смаку.

До миски вкласти краби і додати половину приготованої підливи. Уважно змішати, щоб не надто подробити краби.

Розрізати авокадо, вийняти кістку і накладати до авокадо. Полити рештою підливи. Можна подавати на листках зеленої салати.

ХОЛОДНА ЮШКА З ОГІРКІВ (НА 6 ОСІБ)

- 3 ложки масла або маргарини
- 4 горнятка обібраних, дрібно нарізаних огірків
- 1 горнятка дрібно нарізаної зеленої цибульки
- 1/4 горнятка борошна (муки)
- 4 горнятка курячого бульйону
- сіль і перець до смаку
- 1/2 горнятка легких вершків (half & half)
- кружальця огірка до прибирання

У ринці всмажити огірки і цибульку на товщі. Посипати борошном і мішати. Поволі доливати бульйон, мішати і варити, щоб загустіло і почало кипіти. Посолити і поперчити. Накрити і варити на малому вогні 10 хвилин, деколи помішати. Зняти з вогню, нехай простигне, вкласти до холодильника. Вливати частинами до електричного збивача, вбивати, щоб було суцільне. Влити вершки. Подавати на тарілках і прибрати кружальцями огірків.

КУРЯЧІ ГРУДИНКИ В ЦИТРИНОВІЙ ПІДЛИВІ

- 6 половинок курячих грудинок
- 1 горнятко курячого бульйону
- 1/3 горнятка цукру
- 1/3 горнятка цитринового соку
- 2 ложки води
- 1 ложка "шері"
- 1 ложка сухої гірчиці (dry mustard)
- 1 1/2 ложечки кукурудзяного крохмалю (corn starch)
- 1 ложечка підливи зі сої (soy sauce)

Побити курячі грудинки товчком, посипати 1/3 горнятка кукурудзяного крохмалю. Смажити на гарячій олії по 10 хвилин з кожного боку, щоб трохи зарум'янилися.

Приготовити підливу: в ринці змішати курячий бульйон, цукор, цитриновий сік, воду, "шері" поливу зі сої і 2 ложки кукурудзяного крохмалю. Варити, мішаючи, на середньому вогні, щоб підлива загустіла. Полити курячі грудинки половиною підливи, а решту подавати окремо. Подавати з рижом і городиною.

ЗАРУМ'ЯНЕНІ ГРУШКИ

- 10 унцій морожених малин
- 1 горнятко цукру
- 1-2-інчовий кусок цинамону
- 1/4 горнятка цитринового соку
- 6 грушок (обібрати)
- 2 ложки кукурудзяного крохмалю (corn starch)
- 1/4 горнятка овочевого лікеру

Розморозити малини, процідити і сік злити до риночки, залишити малини. До соку додати цукор і 4 горнятка води, цитриновий сік і цинамон. Варити до закипіння, щоб цукор розпустився. Додати грушки (чілі). Нехай знову закипить. Поливати час від часу грушки соком. Варити накрите 45 хвилин. Студити грушки в рідині. Вийняти діркованою ложкою і покласти в посуд до подавання. Рідину знову варити — ненакриту, щоб було 2 горнятка. Викинути цинамон. В горнятку змішати кукурудзяний крохмаль з лікером і влити до гарячої рідини. Заварити, щоб загустіло, вкласти до нього малини і полити рідиною на грушки, а малини накласти довкруги. Можна подавати тепле або холодне.

ДОПИСИ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД НЬЮ-ЙОРКСЬКОЇ ОКРУГИ СУА

Після дворічної перерви, з огляду на перенесення домівки СУА, окружний з'їзд відбувся 23 червня 1996 р. в Пластовій Домівці, щоб дати змогу більшій кількості присутніх вільно приміститися, за що пластовій Управі висловлено щиру подяку.

Після ствердження реєстраційною комісією правосильності з'їзду, голова Окружної Управи Надя Савчук молитвою і однохвилинною мовчанкою в пам'ять померлих членок Округи відкрила з'їзд. Привітала присутню представницю Головної Управи О. Тритяк, яку попросила до президії, голів відділів, делегаток, гостей і відчитала порядок нарад, який прийнято без змін. З'їздом проводила С. Косович, членка 83-го Відділу, як голова, секретарювала І. Мачай — членка 1-го Відділу. Відтак відчитали звіти уступаюча Управа і референтки Округи, відбулися дискусії над звітами і їх прийняття. Представленням голів відділів і їх делегаток закінчилася перша частина з'їзду. Усі звіти були дуже вичерпні. Вони відзеркалювали велику і багатогранну працю відділів Округи.

Після перерви заслухано слово представниці Головної Управи СУА О. Тритяк. Вона передала привіт від голови СУА Анни Кравчук, висловила щиру подяку голові Округи Наді Савчук за довголітню працю для Округи, а відділам — за їх жертвенну співпрацю. Закликала до поповнення членства і розказала про XXIV Конвенцію та її перебіг.

Після ствердження контрольною комісією взірцевого провадження фінансів Округи за 1994 і 1995 роки, уділено абсолюторію уступаючій Управі. С. Косович подякувала від Управи Округи уступаючій голові Н. Савчук китицею квітів. Квіти і малий подарунок як вияв подяки вручила голова 21-го Відділу Е. Ройовська. Заступниця голови Р. Шуган як вияв спеціального признання за співпрацю в Окрузі вручила Н. Савчук Грамоту почесного членства і вдячності від членства.

Відтак заслухано звіт комісії прочитання протоколу з попереднього окружного з'їзду, що відбувся 17 квітня 1994 р., і верифікаційної комісії. У з'їзді взяло участь 36 делегаток, 8 голів відділів, 13 членок Окружної Управи, дві представниці Головної Управи

СУА, редактор журналу "Наше Життя" і двоє гостей. Разом 61 особа. В склад Округи входить 15 відділів з 515 членками. Прибуло 9, а вибуло 13 членок. Заслухані резолюції комісії ухвал прийнято з додатком "підтримати Український Музей фінансово в його 20-ліття існування".

Голова номінаційної комісії І. Чабан відчитала листу нової Управи, яку прийнято без змін, одногосно в такому складі: Л. Кіршак — голова, Л. Гой — заступниця голови, О. Руденська — протоколярна секретарка, Є. Івашків — кореспонденційна секретарка, С. Гуменюк — скарбничка. Референтки: Н. Дума — організаційна, О. Роговська — культ-освітня, Л. Фірчук — музейно-мистецька, Л. Орлян — зв'язків, Д. Костів — виховна, Л. Андрусин — суспільної опіки, У. Ганущак — стипендій, І. Мачай — пресова, Г. Серант — господарська, Н. Фолик — хорунжа. Контрольна комісія: Н. Савчук — голова, членки: Р. Шуган, С. Косович, Л. Закревська, Г. Оберишин.

Скарбничка Л. Закревська подала проєкт бюджету на 1997 р. для Округи і запропонувала, щоб з нагоди окружного з'їзду пожертвувати: 500 дол. — на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", 500 дол. — на Медичний Фонд СУА, 500 дол. — на будову Українського Музею, 250 дол. — на репрезентацію і 250 дол. — на Стипендійний Фонд, що прийнято без змін. Новообрана голова Округи Л. Кіршак подякувала представниці Головної Управи за її присутність і поради, а уступаючій голові Н. Савчук за її жертвенну працю у веденні Округи. Голові С. Косович і І. Мачай — за проведення з'їзду, подала напрямні праці для референток Округи. Молитвою закрито наради з'їзду.

Комісії працювали у такому складі: верифікаційна — О. Руденська і Р. Шуган. Комісії протоколу: Л. Павлик, О. Щурова і О. Гірна. Комісія ухвал: Л. Магун, І. Моцюк, О. Гаєцька, А. Вербовська і Л. Орлян. Номінаційна комісія: І. Чабан — голова комісії і голови 21-го, 62-го, 64-го, 72-го, 83-го та 113-го відділів.

Іванна Мачай,
пресова референтка
Округи Нью-Йорк.

СПРОСТУВАННЯ

У "Нашому Житті" за травень ц. р. в пожертвах на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля (стор. 31, права колонка, друга жертва знизу) слід читати: "1 березня вибула з нашого Відділу членка Ірина Капустинська і переїхала до Ютики, Н.-Й., на постійне прожи-

вання. На прощальному полуденку зложила 50.00 дол. на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля. Управа і членки 93-го Відділу висловлюють їй щирі побажання на місці нового поселення".

АНТОНІНА ЛИСТОПАД

* * *

Боже мій, — не спізняйся.

Давидові псалми, 39

Запізналися ми до Причастя,
Сповідатись також не прийшли,
Може, в цьому найбільше нещастя,
І всі наші збитошні вузли.

Чи немає кого пострікнути?!
Не самі покотилися в яр...
Не спізналась нітрохи спокута.
Вже поклала дітей на олтар.

Тих, невинних...
Ні в чому, ні в чому,
Віщий янгол пораду дає,
Не спізнаємось до рідного дому,
Поки він у нас ще такі є.

СУСПІЛЬНА ОПІКА СУА

Згідно з пропозицією Суспільної Опіки СУА, яка призначила Нью-Йоркській Окрузі опікуватися Луганщиною, 83-ій Відділ СУА в Нью-Йорку нав'язав контакт з організацією "Калина" міста Краснодону Луганської області. Після телефонічної розмови голови відділу Ірени Чабан з відомою письменницею Антоніною Листопад, яка погодилася на співпрацю, членки Відділу протягом двох місяців вислали допомогу. Ось лист.

Вельмишановна Пані Ірено!

Зичу, щоб здійснилися найкращі сподівання! Зичу духовного і фізичного здоров'я! Зичу Союзові Українок Америки — українського духу і Божої благодаті!

Дякую за довіру. Отримала на Різдво п'ять Ваших ящиків з одягом. Всі теплі речі роздані самотнім старим людям з допомогою працівниць соціальної допомоги міста Краснодону, про що здаю докладний звіт з їхнім листом-подякою, перекладеним мною на українську мову. При роздачі речей я зустрічала багато зрусіфікованих українців, які все життя прожили тут на Донбасі, але дуже раділи моїй українській мові. Передо мною відкрилася така безодня бідності, що навіть описати страшно, тим більше, що я в своїй праці стикаюся із цим щоденно. Але самотність і бідність одночасно — це жахливі явища. Люди були дуже, надзвичайно зворушені Вашою допомогою і вдячні, деякі не вірили, що все це їм — просто так, безкоштовно. Деякі дуже обносилися, не мають вийти в чому на вулицю, бо пенсії не вистачає навіть на хліб насущний.

Отак-то шанують нині в Україні старість. Хіба ж то в українській ментальності так нехтувати своїми батьками і дідами?! То для кого ж будується та держава? І чи будується вона взагалі?!

Старі люди бабраються в смітниках, а нещодавно один шахтар, який не отримував зарплати три місяці, маючи троє дітей, повісився прямо в нарядній шахти, коли в черговий раз йому відмовили в милості — видачі заробленої платні. Люди зневірені, особливо старші, самотні, яким найважче нині. Я навіть сама не уявляла, як їм потрібна та допомога, яку Ви прислали. Молодіжні речі я роздала молодим інвалідам першої і другої групи, я працюю якраз в медико-соціальній експертизі, як лікар. Допомогли Вашою одежею ще півдесятку, а то й більше, багатодітним сім'ям. І дещо я відібрала для трьох українських дітей-сиріт, які знаходяться під опікою нашого українського культурного центру "Калина", хресною матір'ю якого я є. А позавчора ще отримала шостий ящик з одежею від Вашої громади. Уже почала роздавати.

Пані Ірено! Дуже дякую за "Наше Життя", за видрукування моєї "Покровської Молитви".

На все добре! З подякою і пошаною до Вашої подвижницької праці.

Місто Краснодар

Антоніна Листопад

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

ПОЖЕРТВИ ДО 27 ЧЕРВНЯ 1996 Р.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У пам'ять маленької чудової дівчинки **бл. п. Ганнусі Сверстюк**, яка померла 16 березня 1990 р., складає через 86-ий Відділ СУА **100.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА **родина Лапичаків, Юніон, Н.-Дж.**

У світлу пам'ять мого чоловіка **бл. п. мґра Володимира Процінського** в дев'яту річницю смерті складаю **100.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Емілія Процінська.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Василя Натини**, який помер 4 травня 1996 р. в Нью-Йорку, родина, приятелі і членки 1-го і 83-го Відділів зложили на Фонд Чорнобиля СУА: **500.00 дол.** — Ярослав і Ярослава Мулики з родиною; **200.00 дол.** — родина Шипулів; **100.00 дол.** — Ірина і Михайло Біленькі з родиною; **по 50.00 дол.** — Дмитро і Стефанія Косовичі (83), Роман і Галина Поритки, д-р Л. О. Климчшин, Єронім Лоґуш і Оксана Стеранка; **30.00 дол.** — Михайло і Галина Блискуни; **по 25.00 дол.** — Ігор Черник, Дарія Бойдуник і Адя та Орест Федаші, Надя Савчук (83), Лідія й Андрій Закревські (83), В. М. Качун (1); **по 20.00 дол.** — Лідія й Ярослав Черники (83), Люба Ярема (1), Дуня Кріль (1), Катруся Недогода (1), Микола і Марія Павлусі, Селвин Саліс, Ендру і Карол Тенси; **15.00 дол.** — Анна Кушнірчук; **по 10.00 дол.** — Мира Мандзюк (1), Розалія Кріль (1), Анна Кадиляк (1), Володимир і Анна Раки (83), Степан і Анна Косоноцькі; **8.00 дол.** — Михайлина Книш (1); **по 5.00 дол.** — Марія Лаба (1), Марія Касен (1), Марія Коваль (1). **Разом 1,383.00 дол.** Усім жертводавцям родина висловлює щиро подяку!

У пам'ять **бл. п. Марії Менцінської** **20.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА складають

Лідія й Андрій Закревські.

У пам'ять **бл. п. Петра Шпирки** складаю **25.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Леся Юзенів.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Петра Дорика**, чоловіка Анастасії, зложили на Фонд Чорнобиля СУА: **25.00 дол.** — Сестрицтво Покров Пресвятої Богородиці; **20.00 дол.** — Микола і Оксана Гальчуки. **Разом 45.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Семена Воловача** складаємо **40.00 дол.** через 21-ий Відділ СУА на Фонд Чорнобиля СУА.

Іванна Галапац і Марія Світій.

In memory of **Ludwik Jackiw** the following donations were made to Chornobyl Fund: **\$50.00** — Sai Man Yan; **each \$40.00** — Jackiw Family, Mr. and Mrs. S. Steciuk, Noga Andriani and Jimmy Thompson; **\$ 30.00** — Carolina Hanysz. **Total \$200.00.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Уляни Крижанівської** через 95-ий Відділ СУА в Кергонксоні, Н.-Й. родина, приятелі й членки Відділу зложили на Фонд Чорнобиля: **по**

200.00 дол. — Богдан, Мотря і Рома Крижанівські, Зеновія Ковальська; Jill, Jodi and Jaci Montano; **по 100.00 дол.** — Богдан і Уляна Кобзарі, Мирон і Маріанна Заяці, Микола Дармохвал, Орест й Ігор Тарнавські, Володимир, Орест і Богдан Католики, Теодозій і Дарія Самотулки; **по 50.00 дол.** — Михайло і Зеновія Голії, Роман і Стефанія Гавриляки, Стефан і Павліна Олексіви, Роман і Ірина Винники, Tomas and Regina DiGovanni, Zenko і Йозефіна Гурани, Володимир і Ака Барагури, Петро і Леся Матійці, Микола й Ярослава Крижановські, Олег і Людмила Волянські, Ігор і Христина Діякунчаки; **по 30.00 дол.** — Євгенія Цікало, Емілія Ренер; **по 25.00 дол.** — Zenko і Ольга Савчуки, Данило й Анна Слободяни, Олег і Зіння Стецюки, Василь й Ірина Мамуси, Софія Семанишин, Ігор і Марія Зубрицькі, Микола й Ірина Оприски, Юрій і Марта Цюванники, Таня Паш і Дарія Хухра, Таїса Богданська і Марія Винарчук, Володимир і Уляна Гайдари, Катерина Мусько, Таня і Бил Гарті, Роберт і Катерина Горгами, Юрій і Леся Кухи, Микола і Ольга Василюки, Ліо і Ольга Дроздовичі, Ольга Бодлак, Меланія Кокорудз, Аліс Орлян, Ольга Мороз, Лідія Гура, Оксана Ленець, Андрій Яріш, Петро і Ольга Лемешевські, Мілянс і Звеніслава Лебедовичі, Володимир і Євгенія Костюки, Софія Барусевич; **по 20.00 дол.** — Христина Головата, Осип і Марія Морози, Агнес Хоманчук, Роберт і Марія Каде, Роман і Ольга Равлюки, С. і О. Островські, Анна Ковальчук, Алекс і Текля Курили, Таня Кузмин, Зеновія Гулей, William Manfredi, Лідія Яців, Анна і Микола Хоманчуки, Марія і Олена Бачинські, П. і С. Бізоки, Володимир і Магдаліна Квази, Іван і Зеновія Бундзяки; **15.00 дол.** — Михайлина Баран; **по 10.00 дол.** — Андрій Лесів, Сильвія і Дмитро Кузіви, Дарія Барон, Роман і Лідія Боб'яки, Іван і Ольга Пілати, Стефан і Гертруда Орловські. **Разом 2,925.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Казимира Богдана**, який помер 5 травня 1996 року, зложили через 83-й Відділ на Фонд Чорнобиля СУА: **по 50.00 дол.** — Люба і Павло Михалевичі, Бронислав і Катруся Богдани, Чарлс і Лінда Богдани, Рома і Зенон Висильціви, Стефанія Савчук, Лідія й Ярослав Черники, Ірена і Богдан Глушевські, Христина і Юрій Кушнірі, Міра й Олександр Білани, Ілейн Денджело; **25.00 дол.** — Анна й Адам Домбровські; **по 20.00 дол.** — Миролоуб Лозинський, Ненсі і Петро Михалевичі, Марія і Дейвид Тряни, Стефанія Михалевич, Андрій Михалевич, Ірена і Стенлі Сапки, Лідія й Андрій Закревські; **по 10.00 дол.** — Аліда й Михайло Богдани, Анна й Володимир Раки. **Разом 685.00 дол.**

У пам'ять мого чоловіка **Миколи** складаю через 1-ий Відділ СУА **50.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Анна Білевич.

У пам'ять мого чоловіка **Теодора** складаю через 1-ий Відділ СУА **50.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Стефанія Лешко.

У пам'ять покійної **Марії Рушицької-Винницької** жертвую через 47-ий Відділ **50.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА, а родині висловлюю глибоке співчуття.

Роман Куціль, Рочестер, Н.-Й.

Замість квітів на свіжу могилу незабутньої **бабуні Марії Рушицької-Винницької** складаю через 47-ий Відділ СУА **50.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Оля і Роман Левицькі, Рочестер, Н.-Й.

У пам'ять покійної **бл. п. Августи Герлинської-Трубікеп**, мами Віктора й Ірини Герлинських, складаємо **50.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Лідія й Андрій Закревські.

У пам'ять **бл. п. Надії Балуцак**, яка померла 5 червня 1996 р., складаємо **50.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА. Наші співчуття — синові і сестрі та їх родинам.

Ірина й Богдан Чайківські.

У пам'ять **бл. п. Марії Семків**, колишньої голови 22-го Відділу СУА та колишньої голови Окружної Управи Союзу Українок Америки в Чикаго, складаємо на Фонд Чорнобиля: **по 100.00 дол.** — Петро Семків — чоловік, Надія Заліпська; **50.00 дол.** — Орест і Валя Хринівські; **25.00 дол.** — Анна Деметро. **Разом 275.00 дол.** Родина покійної Марії Семків висловлює подяку за жертви в її пам'ять.

Петро Семків, чоловік, та Марта Ференце, дочка з родиною.

З РІЗНИХ НАГОД

З нагоди нашого ювілею — 45-ліття подружнього життя — складаємо через 73-ій Відділ СУА **50.00 дол.** на Фонд Чорнобиля.

Марія і Тарас Слевінські.

З нагоди 45-ліття подружнього життя наших приятелів Марії і Тараса Слевінських складаємо через 73-ій Відділ СУА **25.00 дол.** на Фонд Чорнобиля.

Ярослава і Василь Ковачі.

З нагоди 50-ліття подружнього життя Тетяни і Ростислава Шутрів із щирими побажаннями всього найкращого пересилаємо **100.00 дол.** на Фонд Чорнобиля через 47-ий Відділ СУА в Рочестері, Н.-Й.

Володимир і Люба Делькевичі.

Складаю щирю подяку Головній Управі СУА за відзначення мене на XXIV Конвенції СУА за довголітню працю референтки в комісії суспільної опіки. З цієї нагоди складаю **50.00 дол.** на Фонд Чорнобиля.

Ольга Гнатик, членка 28-го Відділу СУА.

З приводу 10-ої річниці нуклеарного вибуху в Чорнобилі 71-ий Відділ СУА в Джерзі Ситі спільно з місцевими організаціями влаштовували жалібний похід. Відбулася програма коло Ситі Голл, де о. парох Струсь відправив Панахиду за жертви Чорнобиля, та спільна вечерея в Українському Народному Домі. Ліда Черник, референтка суспільної опіки Головної Управи СУА, виголосила коротке слово і висвітлила прозорки з її поїздки по Україні, включно з Чорнобилем, за що ми їй дуже вдячні. Членки відділу провели збірку на Фонд Чорнобиля СУА. Список жертводавців: **750.00 дол.** — парафія церкви св. Петра і Павла; **124.00 дол.** — збірка на День Матері коло церкви; **по 100.00 дол.** — Сестрицтво гори міста, 170-ий Відділ Українського Народного Союзу, Стефанія Мацях у пам'ять брата Василя, Любомир Білик; **88.00 дол.** — 71-ий Відділ СУА з Джерзі Ситі; **70.00 дол.** —

Василь Жуковець; **по 50.00 дол.** — Надгадсонська Округа Українського Народного Союзу, Стефан і Дарія Кравченко, Іван Кохановський, Теодор і Стефанія Білоуси, Михайло Білий, Стефанія Мацях, Марія Мацях; **по 40.00 дол.** — Йосиф і Анна Зубрицькі, Олександр Благітка, подружжя Фітджеролди і дочка Дебора; **по 30.00 дол.** — Галина Гаврилюк, Ілля і Марія Шевчуки; **по 25.00 дол.** — Іван і Стефанія Цьолки, Д. М. Ільницький, Володимира Котик, Джейн Гом'як; **по 20.00 дол.** — Володимир Сохан, Володимир і Галина Білики, Стефан і Анна Чуйки, Микола Романів, Стефан Горас, Марія Іваницька, Іван Муха, Тадей й Оля Доманські, Галина Масаковська, Оля Масаковська, Василь Бойко, Стефан Максимчук, Білл Зарскі, Анастасія Сиби; **15.00 дол.** — Юрій Білик; **по 10.00 дол.** — Надя Кравчук, Ірина Колодій, Михайло й Іванка Пилипчаки, Катерина Коць, Петро Палка, Мері Фюрі, Христина Кахнич, Павло Фуга, Галина Броварна, Михайло Сиби; **по 5.00 дол.** — Анна Вішка, Ірене Неш, Джеф Сімонет, Тарас Більчук, Данило Присташ, Ярослав Завійський, В. Калинович, Анна Дика; **3.00 дол.** — Євген Семеняк. **Разом 2,500 дол.**

З приводу сумного відзначення 10-ої річниці чорнобильської катастрофи, членки 47-го Відділу СУА і членки Клубу сеньйорів, який є під опікою Відділу, зложили датки на Фонд Чорнобиля СУА: **по 100.00 дол.** — Анна Капітан, Клуб сеньйорів; **75.00 дол.** — Аріядна Лапичак-Бах; **по 25.00 дол.** — Наталія Гуран, Ірина Гафткович, Степан і Ольга Ганушевські, Марія Костів, Іванна Мартинець, Володимир і Мирослава Приймаки, Ірина Руснак, Любомира Хома; **по 20.00 дол.** — д-р Зенон й Ірина Михайлюки, Марія Крамарчук, Катерина Щур у пам'ять Івана Гербового; **15.00 дол.** — Дарія Тишовницька; **по 10.00 дол.** — Євдокія берська, Марія Вергун, Марія Джус, Марія Лозинська, Анастасія Лучанко; **по 5.00 дол.** — Фені Надяк, Текля Приймак; **2.00 дол.** — Н.Н. **Разом 612.00 дол.**

ЖЕРТВОДАВЦІ

	дол.
73-ій Відділ СУА, Бріджпорт, Кт.	350.00
Українські сеньйори при католицькій церкві в Бріджпорті, Кт.	250.00
Борис Галаган, Нью-Йорк, Н.-Й.	100.00
Ірена Пашковська, Чикаго, Іл.	25.00

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

На свіжу могилу **бл. п. Зіни Раковської** складаю **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Оля Ліс.

В 30-ту річницю смерті **бл. п. Святослава Левицького**, яка припадає на 8-ме серпня цього року, складаю **30.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Оля Ліс.

Вшановуючи світлу пам'ять **д-ра Івана Барусевича**, складаю через 82-ий Відділ **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Ольга й Іван Гірни.

ЖЕРТВОДАВЦІ

73-ий Відділ США, Бріджпорт, Кт. — допомога українцям Югославії **150.00**
78-ий Відділ США, Мерленд **50.00**

ДОПОМОГА БАБУСЯМ

22-ий Відділ США, Чикаго, Іл. **110.00**
Оксана Луцька, Вудсайд, Н.-Й. "Бабусі" в Україні **20.00**

Богдан Дейчаківський, Союзівка, Кергонксон, Н.-Й. "Бабусі" в Україні **10.00**

ЩИРО ДЯКУЄМО

Лідія Черник, Анна Рак,
референтка Суспільної скарбничка Суспільної
опіки США опіки США

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ США

ЗА ЧАС ВІД 1 БЕРЕЗНЯ ДО 31 ТРАВНЯ 1996 Р.

1,993.83 дол. — Н. Н. (86);
900.00 дол. — 66-ий Відділ США;
750.00 дол. — 5-ий Відділ США;
700.00 дол. — 30-ий Відділ США;
600.00 дол. — д-р Андрій і д-р Марта Войтовичі (68);
570.00 дол. — 62-ий Відділ США;
525.00 дол. — Євген і Ольга Гаврилюки (22);
500.00 дол. — д-р Дарія Новаківська-Лисий, д-р Оксана Фольварків (74);
450.00 дол. — Андрій і Христина Козаки (86); інж. Володимир і Лідія Магуни (1);
400.00 дол. — Максим і Мая Куліші (99); Павла Лодинська (66), Модест і Люба Осадци, Іван Свищук (29), 107-ий Відділ США, 119-ий Відділ США;
360.00 дол. — Tryzub Men's Organization, Bethlehem, PA (91);
350.00 дол. — Богданна Більовшук (4), Mary Dushnyuk (72), Ольга Павлів (34), Мирон Панасюк, Анна Скібіцька, Висконсон, церква Св. Михаїла в Йонкерсі, Н.-Й. (119), д-р Володимир і Ореста Фединаки (84), 4-ий Відділ США;
320.00 дол. — Мирослав і Люба Прокопи (64);
310.00 дол. — Осип і Ярослава Гапії (62); 38-ий Відділ США;
305.00 дол. — Лідія Кий (13);
300.00 дол. — Ліна Басюк (22), Володимир і Уляна Дячуки, Patrick & Elizabeth Greber (4), д-р Роман і д-р Лідія Керницькі (4), Люба Лапичак-Лесько (86), Іван і Анна Поручинські (98), Українська Національна Федерація в Монреалі, Канада (БУК), Ольга Зовнірович (47), 49-ий Відділ США;
278.42 дол. — Богдан Линсон, Австралія;
260.00 дол. — 63-ий Відділ США;
250.00 дол. — д-р Марія Балтарович (115), Олена Бобилляк (70), д-р Марта Войтович, Висконсон, Ірена Гаврилів (43), д-р Віктор і д-р Бетсі Децики (86), Марія Жмуркевич (MD), Ліга Українських Католицьких Жінок, Монреаль (БУК), Анна Максимович (43), Валтер Остап'як (83), д-р Володимир і Галина Петришини (56), Ірена Солчаник (13), St. Michael's Ukrainian Catholic Guild (93), Северин і Ірена Старожитники (65), д-р Євген і Ніля Стецькови (36), Марта Цимбаліста (62), Ірена Чайковська (93), Олександр Якубович (98), д-р Олександр і Дарія Якубовичі (99), 56-ий Відділ США;
220.00 дол. — Віктор і Ольга Ліси;
215.00 дол. — Орест і Сузанна Казанівські (22);
209.47 дол. — Марія Гладка, Канада (БУК);
200.00 дол. — д-р Роман Дикун (84), Зеновія Воробець (28), Осип і Зеня Литвинишини (29), Емілія Михайлівська (43), Софія Ориняк (28), Павло і Тамара Панкевичі (65), в

пам'ять Е. Притули (59), Українська Православна Церква Св. Михаїла (Флориди), Михайло Шанайда (БУК), Дмитро і Корнелія Яворські (70), Мирон і Дарія Яросевичі (29), 29-ий Відділ США;
172.98 дол. — Українська Національна Кредитівка, Монреаль (БУК);
150.00 дол. — Василь Гіна (Конн.);
120.00 дол. — Олена Войтович (102);
110.00 дол. — Петро Лагола (Огайо), Симон і Марія Чорнії (56);
100.00 дол. — Маркіян і Лідія Домбровські (СУ Австралія), Karl & Stella Hackbarth (86), Марія Зенецька (119), Осип Кладко і Люба Костів, д-р Мирослав Коленський, д-р Ярослав і Марія Колибабюки, Орест і Марійка Коропеї (Конн.), Ірена Лаврівська (49), Микола Левчик (49), Марія Мізак, Оксана Салдит (49), Оксана Сидорак, д-р Ярослав і Ольга Ставничі, Віра Шумейко, Йосиф і Михайлина Шиманчики (84), д-р Ахіль і Віра Хрептовські (84), д-р Богдан і Богданна Худі (28), Ukrainian Cultural Society of Luzerne County, PA, 52-ий Відділ США;
75.00 дол. — Богдан і Анна Кравчуки (86), Mary Krueh (89), John & Doreen Rudan (86);
63.00 дол. — Рената Бігун (28);
50.00 дол. — Ярема і Варка Бачинські (83), Андрій і Марта Бачинські, д-р Микола і Христина Баранецькі (86), Ярослав і Надія Бігуни (28), Leonard & Christine Bonacorosa (28), Chrystyna Brown (49), Kvitoslava Bushnell, Оксана Ванчицька, д-р Пилип і Володимира Демус (84), Зорян і Дарія Городиські (76), Іван і Марія Ключаси, Богдан і Уляна Кобзарі, Т. і О. Ковчі, Надія Мандрусак (56), Оксана Марчук (29), Григорій Онуфрив, Дмитро і Михайлина Пилипці (56), Марія Семанишин, Віра Скоп, Зоряна Смородська, Мирон і Олександра Стебельські, Марія Стефанишин (56), Ольга Тиха (98), 14-ий Відділ США, 36-ий Відділ США, 75-ий Відділ США;
45.00 дол. — Ізидора Боярська (28);
30.00 дол. — д-р Ігор і Ксеня Гапії (86), Ірена Гординська, Марія Дорожинська (84), д-р Степан Осадца (49), Ольга Понос, д-р Люба Стефанівська (28), Іреней і Оленка Юрчуки;
25.00 дол. — Софія Андрушків (28), Таїса Богданська (28), Кенет і Мирослава Вані, Марія Винарчук (28), Іван Вовк (33), Богуслава Гнатів, Андрій і Ірена Дзедзики, Володимир і Віра Кліші, Єва Ковтало (49), Ярослав і Лідія Лашевичі, Бил Лозницький, мол., Анна Мельник (49), Тетяна Паславська (49), Марія Сохор, д-р Роман і Галина Сосенки (84), Василь і Марія Тершаковичі, Ярослав і Турянські (86), Орися Фесьо, д-р Роман і Елеонора Филиповичі (84), Марія Храплива (28), Рома Худьо (28), Стефанія Шандра

(84), Ukrainian American Veterans Post 23;

20.00 дол. — Оксана Бачинська, Андрій Воробець (28), Олена Качала, родина Ковчі, Василь і Лідія Колодчини (76), Ярослав і Іванна Костишини (56), родина Коханівських в пам'ять бл. п. Миколи Павліва (34), Ярослава Лабка (11), д-р Лев і Оксана Мурські (84), Дмитро і Лариса Пенцаки, Надія Світлична і Павло Стокотельний (28), Марія Стефанишин (56), Ольга Стефанська (84), Богданна Топольницька (49), д-р Іван і Надія Хойнацькі (84), Марія Юркевич (86), Галина Янцишин (22), панство Яцишині, Дмитро Яремко (49);

15.00 дол. — Peter & Violet Sarachman;

10.00 дол. — Юстина Головацька (70), Іван Коман (49), Марія Наливайко (49), Михайло і Катерина Черняки (84).

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Вшановуючи світлу пам'ять товаришки зі стрийської гімназії "Рідна Школа" **Дарії Мосори-Франкен** складаємо на Стипендійний Фонд СУА **25.00 дол.**, а родині висловлюємо щирі співчуття.

Теодора Гарасимович і Олена Бобилляк.

Замість квітів на могилу **Миколи Кавки** — "Мама" посилаємо **25.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА, а родині висловлюємо найщиріші співчуття.

Теодора Гарасимович і Олена Бобилляк.

У пам'ять **св. п. Осипи Городиської** на Стипендійний Фонд СУА в Бразилії зложили: **по 50.00 дол.** — Зорян і Дарія Городиські, родина Т. Ковчів; **по 20.00 дол.** — родина Б. Ковча, Василь і Лідія Колодчини, родина Т. Яцишина. **Разом 160.00 дол.**

Лідія Колодчин.

Enclosed is a contribution to the INWLA Scholarship Fund. This donation is made in memory of the tragic death of **Anita Patel and Champaben Patel.**

Orest, Maria, Nadia & Peter Koropey — Granby, CT.

Замість квітів на свіжу могилу в пам'ять **Михайла Загребельного** з Торонта складаємо **50.00 дол.** через 102-ий Відділ на Стипендійний Фонд СУА.

Іванна і Михайло Головаті.

Замість гонорару для **д-ра Миколи Гнатика** за виготовлення податкових звітів зложили датки в сумі **840.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА через 102-ий Відділ СУА: **по 200.00 дол.** — Мирослава Івахів, Іванна Головата; **125.00 дол.** — Марія Лібер; **100.00 дол.** — Петро Процик; **по 50.00 дол.** — Софія Білецька, Михайло Ткачук, Омелян Войтечко; **25.00 дол.** — Рузя Адамко; **по 20.00 дол.** — Анна Винарчук, Галя Волощанська.

Наталія Шуя, 102-ий Відділ СУА.

В пам'ять **бл. п. Миколи Павліва** складаємо даток в сумі **20.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА на стипендії для дітей в Україні через 34-ий Відділ СУА.

Родина Коханівських.

Вшановуючи пам'ять **бл. п. Вільми Федів-Малкович** у другу болючу річницю смерті складаємо **100.00 дол.** на фонд в її імені, при Стипендійній Акції СУА, на допомогу студентам-сиротам на Закарпатті. Покійна Вільма була родом із Закарпаття. Сама сиротою пробивалася в житті та

добре розуміла важливість освіти. Вона була довголітньою членкою СУА, спершу 45-го Відділу в Нью-Джерзі, потім була першою головою 62-го Відділу у Глен Спей, Н.Й., опісля вільною членкою СУА.

Анна і Бернад Кравчуки.

На бажання покійної, родина та приятелі зложили пожертви замість квітів, з яких Стипендійна Акція СУА приділяє стипендії потребуєчим учням і студентам родом із Закарпаття.

По 100.00 дол. — Августин Малкович, Raymond and Rita Oberleitner, Laura K Spencer, Odarka and Tom Srockert; **60.00 дол.** — Микола Семен; **50.00 дол.** — д-р Марія Балтарович, О. Ковачич, Дарія Колатало, Бернад і Анна Кравчуки, Матвій і Таїса Мелешки, Богдан і Марія Полянські, Марта Полек, Микола Самокишин, О. Риган-Вахнянин, Меланія Хома, Іриней Хома, Lydia M. Chaves, родина Юркевичів; **40.00 дол.** — Михайло та Гелен Кравчуки; **30.00 дол.** — Vera Fediw, Rudolf and Brigitte Kuchner; **25.00 дол.** — М. Андрусак, Володимир і Слава Василяки, Люба Більовщук, Мирон і Марійка Бокали, О. Гевко, Володимир і Ярослава Зелези, Б. Коссак, Мирослава Паладій, Dorothy O'Shea, J. & S. Sarvady, Юрій і Оксана Станьки, Sam & Helena Chornomas, Таїсса Турянська, Василь і Ольга Шевчуки; **20.00 дол.** — М. Качній, Ірена Кравчук, М. і Б. Лисі, Юрій Олесницький, Григорій і Катерина Озаркві, Юстина Полович, Юрій і Оріся Яцусі; **10.00 дол.** — Іванна Бемко, Любов Бокало, Т. Кушнір, Ольга Осередчук, Г. Шкудудур.

Стипендії отримують студенти **Вікторія Танінець** та **Дмитро Савчинець** із Закарпаття, які вчаться у Львові.

Незабаром почнеться шкільний рік в Європі, тому просимо опікунів, які мають або бажають мати стипендіатів у Польщі, Хорватії, Румунії, Італії, Україні та інших європейських країнах, вплатити стипендії, щоб вислати їх якнайскорше. Просимо ласкаво передати Ваш внесок-чек, виставлений на UNWLA INC, на руки референтки стипендій Вашого Відділу або прислати до Стипендійного бюро СУА:

UNWLA INC, SCHOLARSHIP PROGRAM
PO Box 172
Holmdel, NJ 07733

Щиро дякуємо за підтримку!

Оріся М. Яцусь,
скарбничка комісії
стипендій СУА.

Люба Більовщук,
референтка стипендій
СУА.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ПОЖЕРТВИ ВІД 1 ДО 31 ТРАВНЯ 1996

ТРИВАЛИЙ ФОНД

На Тривалий Фонд ім. д-ра Теодора і Мири Залицьких **2,000.00 дол.** зложили **д-р Теодор і Міра Залицькі**.

На Тривалий Фонд ім. д-ра Климентія і Ольги Рогозинських **1,000.00 дол.** зложили **д-р Климентій і Ольга Рогозинські**.

До Тривалого Фонду ім. Артемія Кирилюка та Петра і Дарії Мегіків надійшло **67.50 дол.** з продажу журналу "Нотатки з Мистецтва".

ДАТКИ

1,000.00 дол. — 67-ий Відділ США;

400.00 дол. — Люба Фірчук з продажу ручок;

по 100.00 дол. — д-р Богдан і Тамара Мрици, Роман Рак, Тарас Волянський (The Equitable Foundation);

по 90.00 дол. — проф. Петро і Леся Гої, Стефан і Володимира Сливоцькі, Осип і Стефанія Порайки, Адріян Сливоцький і Христина Балко Сливоцька, Вікторія Новотна, Владика Василь Лостен, д-р Олександр і Ярослава Гудзяки;

70.00 дол. — Володимир і Анна Столярські;

по 50.00 дол. — Осип і Марія Лисогори, Анна Литвин, Анна Лемп (Еххон Corporation), Осип Фірішак;

по 40.00 дол. — д-р Дмитро Фаріон, д-р Т. і У. Голм-Андерсони, Ігор і д-р Любомира Коцури, проф. Юрій Шевельов, Дмитро і Стефанія Косовичі, Олена Стеців, д-р Павло Джуль, Левко і Галина Майстренки;

31.50 дол. — Леся Яцкевич;

25.00 дол. — Емілія Ройовська;

22.50 дол. — Лукія Гриців;

по 20.00 дол. — Ярина Турко-Бодрок, Мирослав і Люба Прокопи, Христина Карпевич, Ярослав Волощук, Роман і Анна Байляки, Віра Левицька, Стефанія Чернодольська;

по 15.00 дол. — д-р Ігор Галаник, Богдан Савицький, Дороти Вилдер, Юрій Мельникович, д-р Володимир і Глена Петришини, Оксана Рак, Іван Гулич, Петро і Ольга Пехи, Роман і Марія Борковські, д-р Леонід і Оксана Мостовичі, д-р Олександр Стрільбицький, Ярослав і Надія Пастушенки, Борис Галаган, Розалія Фенчинська, Маркіян і Наталія Титли, Іван і Стефанія Серанти, Надія Масик, Надія Мандрусак, Ірена Пітула, Софія Андрушків, Оксана Луцька;

по 10.00 дол. — Марія Турко, Роман і Люба Домбчевські, Віра Сендзік, Володимир і Гедвіг Черевки, Олег Склепович, Марія Храплива, Володимира Івануса, Богдан і Марія Рєвакович-Бойчуки, д-р Олег і д-р Іванна Ратичі, д-р Стефан Стецура, Роман Кухта, Ольга Дубик, Василь Наум, Марта

Судір, Марія Захарків, Ігор і Тамара Вітковицькі, Стефанія Чорна, Оксана Ленець, Герасим Маковський, Володимир Клекович;

по 5.00 дол. — Павло Крамар, Марта Перейма, Наталія Крупська, Ольга Гаєцька, Юліан і Милослава Салізньки, Ярослав і Іванна Клими, Стефан і Ольга Ганушевські, Микола Курчак, Марія Стефанишин, Володимир Барагура, д-р Василь Коцур.

З нагоди 30-ліття подружнього життя **Миросі і Юраса Грабів** складаємо **30.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ та бажаємо "Многая літа"!

Ліда і Богдан Гайдучки.

ДАТКИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

2,000.00 дол. — Ігор і Рома Гайди (CPC International, Inc.);

1,000.00 дол. — д-р Ірена Комаринська;

700.00 дол. — Порфирій і Тамара Панкевичі;

500.00 дол. — 72-ий Відділ США;

250.00 дол. — Володимир і Богданна Слижі;

по 200.00 дол. — Осип Левицький (Pfizer, Inc.), Едвард і Галина Мельничуки;

по 100.00 дол. — Марія Капліста, Марія Савицька, Марта

Перейма;

35.00 дол. — Леонід Лиман;

20.00 дол. — Олена Качала.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В пам'ять **бл. п. Євгенії Юрчик** складаю **25.00 дол.** на потреби УМ через 83-ій Відділ США.

Галина Клим.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. д-ра Юрія Степаняка** складаю **25.00 дол.** на потреби УМ. Всій родині висловлюю щире співчуття.

Марія Стефанишин.

У пам'ять **бл. п. Марії Молодецької** складаємо **25.00 дол.** на потреби УМ.

Юрій і Леся Раковські.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Аркадії Оленської-Петришини**, доньки нашої членки Марії Оленської, складаємо **25.00 дол.** на потреби Українського Музею, а мамі і родині висловлюємо глибокі співчуття.

62-ий Відділ США.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Аркадії Оленської-Петришини** складаємо **25.00 дол.** на потреби Українського Музею.

Володимир і Олімпія Роговські.

Замість квітів у пам'ять **бл. п. Аркадії Оленської-Петришини** складаємо **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Членки 20-го куреня УСП "Лісові Мавки".

Замість квітів на могилу дорогого кузина **бл. п. Левка Винницького** пересилаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Д-р Богдан і Таня Осадци.

В пам'ять д-ра Юрія Белендюка складаю 20.00 дол. на потреби УМ.

Н. Н.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Галини Салій складаємо 20.00 дол. на потреби УМ.

Ярослав і Ярослава Букачевські.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Юрія Белендюка складаємо 20.00 дол. на потреби УМ.

Ярослав і Ярослава Букачевські.

У світлу пам'ять бл. п. Сяхи Кульчицького, чоловіка членки 66-го Відділу Марійки Кульчицької, складаю 20.00 дол. на потреби УМ через 66-ий Відділ СУА.

Софія Де Франко.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Василя Натини, який помер 4 травня ц. р., зложили на потреби УМ: 1,000.00 дол. — Ярослав і Ярослава Мулики з родиною; по 100.00 дол. — Євдокія Касіян, Ірена і Зенон Онуфрики; по 50.00 дол. — Володар і Марта Лиски, Роман і Стефанія Гаврилюки, Орест і Лідія Цяпки, Олександр і Марія Мотилі, Борис і Уляна Глинські, Михайло і Михайлина Барани, Mr. & Mrs. Terry Forowycz; 30.00 дол. — Володимир і Лідія Магуни; по 25.00 дол. — Володимир Корнага, Гарі і Розалія Полчі, Микола і Стефанія Чорні, Марта Данилюк, Ярослав і Галина Оберишини, Анна і Юліан Серанти, Катерина Надогода, Петро і Леся Гої;

по 20.00 дол. — Дем'ян і Ліда Гечі, Стефанія Семушак, Стефанія Гуменюк, пані Шпитко, Віра Шуль, Стефанія Гантченко; 15.00 дол. — Антін Мулик; по 10.00 дол. — Розалія Кріль, Параскевія Сірко, Анна Секрета, Єва Гарон, Марія Цісик.

Замість квітів на могилу в пам'ять бл. п. Ігоря Маланчука складаємо 100.00 дол. на потреби УМ.

Д-р Богдан і Ольга Фараонові.

В першу річницю нашої незабутньої "Тіті" св. п. Стефанії Крушельницької складаю 50.00 дол. на потреби УМ.

Марта Данилюк.

Замість квітів у пам'ять бл. п. Уляни Крижанівської склали 2,073.00 дол. через 95-ий Відділ СУА на потреби УМ: 300.00 дол. — Богдан Крижанівський; по 250.00 дол. — Зеновія Ковальська, Зенон Онуфрик; 200.00 дол. — Юрій і Христина Крижанівські; 150.00 дол. — Орест і Лідія Білоуси; 123.00 дол. — працівники Wayward Winds Motel; по 100.00 дол. — Богдар Ворох, Ярослав і Ольга Ставничі, Валентина Новаківська, Мирослав і Зоряна Смородські, Марія Крижанівська; по 50.00 дол. — Юрій і Оксана Тритяки, Осип Кольцьо; 35.00 дол. — Harold & Pamela Swann; по 25.00 дол. — Марта Самотулка, Е. і Д. Груцаки, Міляс і Звенислава Лебедовичі; по 20.00 дол. — Роман і Стефанія Барановські, Марія Стефанишин, Зенон і Ізя Омецінські; по 10.00 дол. — Стефанія Локомська, Дарія Барон, Марія Тхір.

На свіжу могилу св. п. Діяни (Дани) Каратницької зложили 1,480.00 дол. на Будівельний Фонд УМ: 500.00 дол. — д-р Зенон і д-р Адріан Каратницькі; по 100.00 дол. — Лідія і Володимир Гладкі, Туня і Олег Данилюки, Ольга Фостяк, Лідія Крушельницька, Оксана і Любомир Крушельницькі, Стефан і Володимира Сливоцькі, Павліна Сіглер; по 50.00 дол. — Марта Данилюк, Христия і Андрій Данилюки, Адріан Каратницький, Оріся Каратницька, Марійка Шуст; 25.00 дол. — Христина і Юрій Гури; 5.00 дол. — Т. Баб'юк.

Через Комітет Розбудови в Рочестері:

З нагоди золотого ювілею — 50-ліття подружнього життя наших приятелів Тані і Ростика Шутрів складаємо 100.00 дол. на Будівельний Фонд УМ та бажаємо їм найкращого та "Многая літа".

Людвик і Аріядна Бахи.

У світлу пам'ять мого дорогого чоловіка бл. п. Стефана Грицеляка, довголітнього дяка і диригента в церкві св. Йосафата в Рочестері, дарую 25.00 дол. на Будівельний Фонд УМ.

Марія Грицеляк.

У світлу пам'ять бл. п. Уляни Крижанівської складаємо 25.00 дол. на Будівельний Фонд УМ, а чоловікові Богданові та всій родині висловлюємо щирі співчуття.

Анна і Микола Єйни.

71-ИЙ ВІДДІЛ СУА В ДЖЕРЗІ СІТІ

Загальні збори 71-го Відділу СУА в Джерзі Сіті, Нью-Джерзі, відбулися 18 грудня 1995 року. Головою зборів вибрано Галину Білик, секретаркою Стефанію Цьолко. Окружну Управу репрезентувала друга заступниця голови Округи Анастасія Сиби.

Управа на 1996 р.: Анастасія Сиби — голова, Галина Білик — заступниця голови, Іванна Пилипчак — секретарка, Стефанія Мацяк — скарбничка.

Референтки: Христина Кахнич — організаційна, Галина Гаврилюк — культосвітня й імпрезова, Анна Вішка і Стефанія Білоус — суспільної опіки, Анна Струк — господарська.

Контрольна комісія: Стефанія Цьолко — голова, Марія Куца і Ніна Ковбаснюк — членки.

Галина Білик,
заступниця голови.

90-ИЙ ВІДДІЛ СУА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Річні загальні збори 90-го Відділу СУА ім. Олени Степанів у Філядельфії відбулися 19 грудня 1995 р.

Управу на 1996 рік вибрано в такому складі: голова — Марія Раковська, заступниця голови — Надія Лучанко, протоколярна секретарка — Лідія Одежинська, скарбничка — Віра Савчин.

Референтки: культурно-освітня — Дарія Шуст, імпрезова — Христина Іжак, музейно-мистецька — Роксоляна Гілецінська, суспільної опіки — Христина Турченко, організаційна — Теофілія Мельничук, господарська — Оксана Ткачук, пресова — Олександра Стадниченко.

Контрольна комісія: Наталія Вайда, Олександра Стадниченко, Оксана Ткачук.

О. Стадниченко,
пресова референтка.

Рис. Ніна Денисова.

ЛЕОНІД ГЛІБОВ

Бачить — не бачить,
 Чути — не чує,
 Мовчки говорить,
 Дуже мудре.
 Часом захоче —
 Правди навчає;
 Іноді бреше,
 Всіх звеселяє.
 Люба розмова, —
 Будемо, діти,
 З нею довіку
 Жити-дружити.

Хто ж то така
 В світі щаслива,
 Мудра, правдива
 І жартовлива?
 Як не вгадали,
 Стану в пригоді:
 Річ коротенька —
 Книжка та й годі.

РОЛЯНИК

ЗАГАДКА

Чистенькі віконця
 Сміються до сонця.
 Діточки довкола,
 Наша люба...

(вложити)

ШКОЛЯРІ

Вранці в школу діти йшли,
 Купи книг в руках несли.
 А за ними і ослята
 Йшли до школи, як на свята:
 — Щоб не звали нас ослами,
 Будем вчитись разом з вами.

КАЗОЧКА

Читає наша Галочка;
Тихенько будьте, цить,
Хай казочка прочитана
Весь час у нас гостить.

Погляньте: в Галки на плечі
Принишк вже й котик Гриць,
Вслухається у казки спів,
У шепіт таємниць.

Тихесенько, не гомоніть,
Щоб казка чарівна
Сполоханим метеликом
Не пурхнула з вікна.

А казочка закликує
В невидані світи
Веселками устелені...
Ходім мерщій туди!

КАШТАН

Я каштан,
Тількищо я проснувся,
Розбудила мене мама-Осінь,
У жупан
Золотистий вдягнувся,
Тільки ніжки залишилися босі.

Не знайти
Між гіллям чобіток,
А у пальчики зимно, ой ненько!

Скочу вниз
До громадки діток,
Може хто заховає в кишенюку.

Рис. Ніни Мудрик-Мриц.

ПЕРШИЙ ДЕНЬ У ШКОЛІ

— Не піду більше до школи! — каже Павлик після першого дня шкільного навчання. — Ні читати, ні писати не вмію, а розмовляти мені не дозволяють.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Із сумом ділимося вісткою, що 23 квітня ц. р. після короткої, але важкої недуги відійшла у вічність наша дорога подруга, зразкова членка 95-го Відділу СУА у Покіпсі Кергонксон, Н.-Й., **Уляна Крижанівська**.

Прийшла на світ в часі воєнної хуртовини у 1944 році в родині Романа і Зеновії Ковальських. З місця народження Дрогобича разом з батьками помандрувала скитальськими дорогами на захід — через Лемківщину, Словаччину, табори у Німеччині і остаточно причалила до берегів Америки, замешкавши у Ньюарку. Тут розпочалися для Уляни шкільні роки навчання та життя у Пласті, який дуже любила і працювала в ньому до вступу в університет.

У 1964 р. одружилася з інж. Богданом Крижанівським. Коли Господь благословив їх двома доньками, не жаліла ні труду, ні часу і старалася виховати їх у релігійному і українському дусі.

Уляна любила все, що було рідне, українське. Дуже хотіла бачити Україну і вже в 1979 р. поїхала зі старшою донею на Батьківщину.

Коли Україна стала вільною, Уляна раділа, що тепер зможе вільно їздити, любоватися красою Києва та всієї України. Це стало поштовхом до створення спільного підприємства, якого була спільником і головним дорадником у всіх справах. Не для власної користі, а для підтримки і втягнення української молоді у приватний бізнесовий ринок.

Коли в 1991 р. заснувався 95-ий Відділ СУА, Уляна була однією з його співзасновниць та першою культурно-освітньою референткою. Вона мала особливий дар до писання статей до української і американської преси. Її

дописи про діяльність 95-го Відділу появилися у конвенційних книжках СУА 1993 і 1996 років. Уляна також мала талант до вишивання. Свій талант використовувала у виконанні блюзок, суkenок та всяких хатніх прикрас. Під час виставок української культури нашого Відділу, американські відвідувачі дивувалися точністю, складністю та досконалістю її праці. Уляна була працююча, ніколи не відмовлялася від обов'язків, які її поручали, та завжди їх виконувала сумлінно і у своєму надзвичайному стилі.

Тяжко було прощатися з покійною Уляною, з якою ми співпрацювали і приятелювали. Її передчасний відхід у вічність є безмірною втратою для нашого Відділу і для кожної членки особисто.

Уляна залишила в смутку маму Зеновію Ковальську (членка 89-го Відділу), чоловіка Богдана, доні Мотрю та Рому з чоловіком Тимом, ближчу і дальшу родину в Америці, Канаді і в Україні.

Маріянна Зяць,
голова 95-го Відділу.

Ділимося сумною вісткою, що 4 травня ц. р. померла членка 63-го Відділу СУА у Воррені, Мі., **бл. п. Ірена Михайловська**. Ірена народилася 4 червня 1922 р. в Бучачі в Галичині. По приході більшовиків до Галичини вона з тіткою виїхала до Німеччини. Тут заїзнала Михайла Михайловського і вони одружилися. В 1950 р. виїхали з малим сином до Америки і поселилися в Дітройті.

До 63-го Відділу СУА ім. Софії Русової належала від заснування його в 1954 р. Ірена була дуже відданою членкою і солідно сповняла свої обов'язки. Де тільки треба було, вона завжди допомагала. Маючи гарний голос (сопрано), належала до хору "Трембіта" і до ансамблю бандуристок. Кілька років тому була частинно спаралізована. Це дуже підірвало і так слабе здоров'я.

На кілька тижнів перед смертю перестала говорити, і відійшла від нас до Бога.

Вічна їй пам'ять!

**Управа і членки
63-го Відділу СУА.**

22 квітня цього року, після дошкульної й довгої недуги, відійшла у вічність членка 70-го Відділу СУА в Пассейку, Нью-Джерсі, **Софія Шаршаневич-Петеш**.

Народилася Софія в Перемишлі 3 лютого 1912 р. Університетську освіту здобула в 1938 р. у Кракові. Малярські студії почала також у Кракові, а закінчила в Америці. Після закінчення студій в університеті вчителювала в жіночій гімназії в Перемишлі — викладала грецьку і латинську мови. В еміграційний час вчила в таборі переселенців у Міттенвальді. Переїхавши до Америки в 1949 році, дала лекції малярства численним учням у Пассейку, Н.-Дж. В тому ж часі була постійно зайнята своєю мистецькою творчістю, а 70-ий Відділ влаштував їй виставки. Софія Петеш дарувала свої мистецькі твори на добродійні цілі СУА. За свою добродійність вона ввійшла у пам'ять громади непересічною мисткинею-маляркою. Мистецькою спадщиною Софії Петеш зайнялася родина.

С. Квасовська,
членка 70-го Відділу СУА.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ
Лідія Бурачинська
Іванна Рожанковська
Марія Савчак

Анна Кравчук — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Ольга Тритяк — 1-ша заступниця голови
Софія Геврик — 2-га заступниця голови для справ організаційних
Марта Богачевська-Хом'як — 3-тя заступниця голови для справ культури
Ірина Куровицька — 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Варка Бачинська — протоколярна секретарка
Лідія Білоус — кореспонденційна секретарка
Таїсса Турянська — скарбничка
Надія Цвях — фінансова секретарка
Ярослава Рубель — преса
Оксана Фаріон — вільний член
Марія Пазуняк — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Лідія Черник — суспільної опіки
Ірена С. Олексюк — виховна
Ярослава Геруляк — мистецько-музейна
Люба Більовщук — стипендій
Марта Яросевич — екології

Ірена Чабан
Тамара Стадниченко

— головний редактор "Нашого Життя"
— редактор англійської частини журналу

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Квітка Іваницька — Дітройт
Марія Раковська — Філадельфія
Олександра Кіршак — Нью-Йорк
Марта Стасюк — Північний Нью-Йорк
Ярослава Мулик — Нью-Джерсі
Іванна Шкарупа — Огайо
Анастасія Хариш — Чикаго
Люба Кінах — Нова Англія
Теодозія Кушнір — Південний Нью-Йорк
Марія Одежинська — зв'язкова далеко віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич — голова
Рома Шуган — член
Іванна Ганкевич — член
Лідія Колодчин — заступниця
Надія Савчук — заступниця
Ольга Рибаків — парламентаристка

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS

Lidia Burachynska
Iwanna Rozankowskyj
Maria Savchak

Anna Krawczuk — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Olga Trytyak — 1st Vice President
Sophia Hewryk — 2nd Vice President
Martha Bohachevsky Chomiak — 3rd Vice President
Iryna Kurowyckyj — 4th Vice President
Barbara Bachynsky — Recording Secretary
Lidia Bilous — Corresponding Secretary
Taissa Turiansky — Treasurer
Nadia Cwiach — Financial Secretary
Jaroslawa Rubel — Press
Oxana Farion — Member-at-Large
Maria Pazuniak — Member-at-Large

CHAIRS

Lidia Czernyk — Social Welfare
Irena S. Oleksiuk — Education
Jaroslawa Gerulak — Art/Museum
Luba Bilowchtchuk — Scholarship
Student Sponsorship Program
Marta Jarosewich — Ecology

Irena Chaban
Tamara Stadnychenko

— Editor-in-Chief "Our Life"
— English editor "Our Life"

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:

108 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 533-4646 Директор — **Омельяна Рогожа**
Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

P.O. Box 172, Holmdel, NJ 07733
(908) 888-0494 **Luba Bilowchtchuk**

REGIONAL COUNCILS

Kwitka Iwanycky — Detroit
Maria Rakowsky — Philadelphia
Alexandra Kirshak — New York City
Martha Stasiuk — New York - North
Jaroslawa Mulyk — New Jersey
Iwanna Shkarupa — Ohio
Anastazia Charysh — Chicago
Luba Kinach — New England
Theodosia Kushnir — New York - South
Maria Odezhynska — Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Ivanna Ratych — Chair
Roma Shuhan — Member
Iwanna Hankewycz — Member
Lidia Kolodchin — Alt Member
Nadia Sawczuk — Alt Member
Olha Rybakiw — Parliamentarian

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens, Notting Hill Gate, London W24HG, England

АВСТРАЛІЯ: Postup Ukrainian Cooperative Trading Society Limited, 928 Mount Alexander Rd., Essendon, 3040, Australia

*Periodicals Postage Paid at New York, N.Y. and at
additional mailing offices (USPS 414-660).*

108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

*Взір із Волині, село Поричьк Сарнинського повіту. Із збірки Климентія Габданк-Рогозинського.
Вишивати нитками ДМС чорними, помаранчевими ч. 900, жовтими ч. 742.*

*Design from Volyn, Porytsk village. From the collection of Klymentij Habdank-Rohozynskij. Embroidered
with DMC threads: black, orange 900 and yellow 742.*